

Съдържание

II Съобщения

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейска комисия

2017/C 361/01	Известие на Комисията — Насоки на ЕС относно даряването на храна	1

IV Информация

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейска комисия

2017/C 361/02	Обменен курс на еврото	30

2017/C 361/03	Приемане на Решение на Комисията относно нотификацията от страна на Чешката република за изменения преходен национален план, посочен в член 32, параграф 6 от Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността	31

V Становища

АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

Европейска комисия

2017/C 361/04	Покана за представяне на предложения за 2018 г. — ЕАС/A05/2017 — Програма „Еразъм+“	32

ПРОЦЕДУРИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Европейска комисия

2017/C 361/05	Известие на вниманието на икономическите оператори — Нов цикъл искания за суспендиране на автономните мита от Общата митническа тарифа за определени промишлени и селскостопански продукти	36
2017/C 361/06	Предварително уведомление за концентрация (Дело M.8644 — AXA/NN Group/Portfolio) — Дело кандидат за опростена процедура ⁽¹⁾	37
2017/C 361/07	Предварително уведомление за концентрация (Дело M.8518 — MDP/HPS/Nevada/Towergate) — Дело кандидат за опростена процедура ⁽¹⁾	39
2017/C 361/08	Предварително уведомление за концентрация (Дело M.8671 — BP/Bridas/Axion) — Дело кандидат за опростена процедура ⁽¹⁾	41

ДРУГИ АКТОВЕ

Европейска комисия

2017/C 361/09	Публикация на заявление за изменение съгласно член 50, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни	42

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП.

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА

Насоки на ЕС относно даряването на храна

(2017/C 361/01)

Съдържание

	Страница
1. Въведение	2
1.1. Обща информация	2
1.2. Цел	3
2. Обхват	4
2.1. Какво представлява преразпределянето на храна?	4
2.2. Какво е хранителен излишък?	4
2.3. Кои са участващите страни?	5
3. Преразпределяне на храни: роли и задължения на участниците	6
3.1. Дейности на организациите за преразпределяне и благотворителност	8
3.1.1. Сортиране на хранителни излишъци за преразпределяне	9
3.2. Възможност за проследяване	9
4. Определяне на основната и юридическата отговорност при възникване на проблеми с безопасността на храните	11
4.1. Правен контекст	11
4.2. Последици за преразпределянето на хранителни излишъци	12
5. Правила за хигиена и преразпределяне на хранителни излишъци	12
5.1. Общи хигиенни изисквания, приложими за всички дейности по даряване на храни	13
5.2. Специфични хигиенни изисквания, приложими за преразпределянето на храни от животински произход	13
5.3. Хигиенни изисквания, приложими за преразпределянето на хранителни излишъци от сектора на хотелиерството, ресторантьорството и услугите в областта на храненето	14
5.4. Замразяване на хранителни излишъци за улесняване на преразпределянето	15
6. Информация за храните, предназначена за потребителите	15
6.1. Правен контекст	15
6.2. Последици за преразпределянето на хранителни излишъци	17
6.2.1. Изисквания за информация за предварително опаковани храни	17
6.2.2. Езикови изисквания	17
6.2.3. Изисквания за информация за непредварително опаковани храни	17

6.3.	Отбелязване на датите	18
6.3.1.	Правен контекст	18
6.3.2.	Последици за преразпределянето на хранителни излишъци	18
6.3.3.	Яйца: правила за отбелязване на датите и практики за преразпределяне	19
7.	Фискални правила	19
7.1.	Данък върху добавената стойност (ДДС)	19
7.2.	Фискални стимули	20
8.	Други програми на ЕС	21
8.1.	Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и дарения на храни	21
8.2.	Обща организация на пазарите на селскостопански продукти	21
8.3.	Обща организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури	22
	Библиография	23
	Приложение 1: Обобщена таблица на законовите разпоредби, имащи отношение към даряването на храни	25
	Приложение 2: Схема за вземане на решения: Трябва ли да спазвам Регламент (ЕО) № 853/2004 в качеството си на търговец на дребно, който доставя на благотворителна организация/хранителна банка, или в качеството си на благотворителна организация/хранителна банка?	29

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Обща информация

През 2015 г. близо една четвърт от населението в ЕС — 119,1 милиона души — е било изложено на риск от бедност или социално изключване, а през ден 42,5 милиона души не са били в състояние да си позволят качествена храна ⁽¹⁾. Същевременно се изчислява, че в ЕС годишно се генерират около 88 милиона тона хранителни отпадъци, като свързаните с това разходи възлизат на 143 милиарда евро ⁽²⁾.

Освен че имат важно икономическо и обществено въздействие, хранителните отпадъци налагат неоправдан натиск върху ограничените природни ресурси и върху околната среда. Според Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) приблизително една трета от цялата произведена храна в света се разхищава или се изхвърля ⁽³⁾. За реколтата, която се събира, но в крайна сметка се разхищава или изхвърля, всяка година се изразходва около една четвърт от цялата използвана от селското стопанство вода ⁽⁴⁾ и се изисква обработваема площ с размерите на Китай ⁽⁵⁾. Хранителните отпадъци генерират около 8 % от световните емисии на парникови газове годишно ⁽⁶⁾.

Основният акцент при предотвратяването на хранителните отпадъци следва да бъде поставен върху действията при източника посредством ограничаване на генерирането на хранителен излишък на всеки етап от веригата за доставка на храни (т.е. производство, преработка, дистрибуция и потребление). След като хранителните излишъци вече са възникнали, най-доброто решение, което гарантира най-висока стойност от използването на годните за консумация хранителни ресурси, е тяхното преразпределяне за консумация от човека.

Освен че подкрепя борбата с продоволствената бедност, даряването на храна може да бъде и ефективен начин за намаляване на количеството на хранителните излишъци, които се използват за промишлени цели или се третират като отпадъци и в крайна сметка се изпращат в депата. Въпреки че преразпределянето на хранителни излишъци е явление, което отбелязва ръст, а производителите на хранителни продукти и търговците на дребно имат желание да даряват излишъците си на хранителни банки и благотворителни организации, обемът на преразпределяната храна все още представлява малка част от общото количество годни за консумация хранителни излишъци в ЕС. Например през 2016 г. членовете на Европейската федерация на хранителните банки (FEBA) са разпределили 535 000 тона храна на 6,1 милиона души ⁽⁷⁾, което представлява само малка част от приблизителния обем на хранителните отпадъци, генерирани ежегодно в ЕС.

⁽¹⁾ Евростат, 2017 г.

⁽²⁾ „Прогнозни равнища на хранителните отпадъци в Европа“, FUSIONS (март 2016 г.).

⁽³⁾ ФАО (Организация на Обединените нации за прехрана и земеделие). 2011 г. Global Food Losses and Food Waste – Extent, Causes and Prevention [„Загуба и разхищение на храна в световен мащаб — обхват, причини и предотвратяване“]. Рим: ФАО на ООН

⁽⁴⁾ M. Kumm, H. de Moel, M. Porkka, S. Siebert, O. Varis и P.J. Ward. 2012 г. „Lost Food, Wasted Resources: Global Food Supply Chain Losses and Their Impacts on Freshwater, Cropland and Fertilizer Use [„Загубена храна, разпилени ресурси: загуби по веригата за доставка на храни в световен мащаб и тяхното въздействие върху използването на сладка вода, фуражи и торове“]. Science of the Total Environment 438: стр. 477.

⁽⁵⁾ ФАО. 2013 г. „Food Wastage Footprint & Climate Change“ [„Отпечатъкът на хранителните отпадъци и изменението на климата“]. Рим: ФАО на ООН

⁽⁶⁾ ФАО. 2015 г. „Food Wastage Footprint & Climate Change“ [„Отпечатъкът на хранителните отпадъци и изменението на климата“]. Рим: ФАО на ООН

⁽⁷⁾ Европейска федерация на хранителните банки (FEBA): <http://www.eurofoodbank.eu/> Освен това Tafel (германски своеобразни хранителни банки, които не са членове на FEBA) годишно разпределят около 220 000 тона храна на приблизително 1,5 милиона души.

Държавите членки и заинтересованите страни са идентифицирали правните и оперативните пречки, с които се сблъскват дарителите и получателите при преразпределянето на безопасни, годни за консумация храни в ЕС ⁽¹⁾. Ето защо в предложението от Комисията план за действие за насърчване на кръговата икономика ⁽²⁾ от нея се изисква, наред с другото, да внесе яснота в свързаното с храните законодателство на ЕС с цел да се улесни даряването на храна.

1.2. Цел

Целта на настоящите насоки е да се разяснят съответните разпоредби в законодателството на ЕС и да се помогне за премахването на пречките пред преразпределянето на храната като част от настоящата нормативна уредба на ЕС. По-специално насоките се стремят:

- да улеснят доставчиците и получателите на хранителни излишъци при спазването на съответните изисквания, установени в нормативната уредба на ЕС (например безопасност на храните, хигиена на храните, възможност за проследяване, отговорност, ДДС и т.н.),
- да насърчат общото тълкуване на правилата на ЕС, приложими по отношение на преразпределянето на хранителни излишъци, от страна на регулаторните органи в държавите — членки на ЕС.

Насоките на ЕС относно даряването на храна по необходимост поставят акцента върху онези въпроси, които трябва да бъдат разгледани на равнището на ЕС, и следователно целта им е да допълнят, но не и да дублират онези, които вече са били установени в държавите членки. Насоките на национално и/или секторно равнище, които често са разработени съвместно от партньорите в областта на преразпределянето и от компетентните органи (на национално и/или регионално равнище), играят важна роля за гарантирането на безопасността на храните, възможността за проследяване и изясняването на ролите и отговорностите на различните участници, ангажирани с оползотворяването и преразпределянето на хранителни излишъци ⁽³⁾. Освен това секторните насоки в целия ЕС ⁽⁴⁾ могат да подкрепят усилията за преразпределяне на храната и да насърчат обмена на най-добри практики.

Ето защо Комисията настоятелно препоръчва да се разработят съответните правила и/или насоки относно даряването на храна на национално равнище, така че правилата и оперативните процедури, които съществуват на национално равнище, включително съответните отговорности на ключовите участници, да бъдат ясно определени за всички участници с цел да се улесни спазването и насърчването на най-добри практики. В тази връзка насоките на ЕС относно даряването на храна, приети от Европейската комисия след консултация с Платформата на ЕС за загубите и разхищението на храна ⁽⁵⁾, могат да служат като отправна точка за участниците в държавите членки, която те да вземат предвид при разработването на националните насоки и правила.

Освен това в насоките на държавите членки може допълнително да се разяснят ролите и отговорностите на стопанските субекти в областта на храните в сферите на приложение на националните правила, например във връзка с отговорността (вж. също раздел 4). Националните компетентни органи може също така да насърчат изготвянето и разпространението на ръководства за добри практики в областта на оползотворяването и преразпределянето на хранителни излишъци в съответствие с член 8, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾. За да насърчат даряването на храна, националните компетентни органи може да решат да въведат фискални стимули за стопанските субекти в областта на храните (вж. раздел 7.2), както и задължение за изпълнение на дейности за информация, комуникация и обучение от страна на заинтересованите участници с цел допълнително подпомагане на практиките за безопасно преразпределяне на храни по места.

⁽¹⁾ Това е документирано например в „Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations“ [„Сравнително проучване на законодателството и практиките на държавите — членки на ЕС, в областта на даряването на храни“] (ЕИСК, 2014 г.); „Counting the Cost of Food Waste: EU food waste prevention“ [„Изчисляване на разходите за хранителни отпадъци: предотвратяване на хранителните отпадъци в ЕС“] (UK House of Lords, 2013—14 г.); „Review of EU legislation and policies with implications on food waste“ [„Преглед на законодателството и политиките на ЕС, които имат последици за хранителните отпадъци“] (FUSIONS, 2015 г.); „Food redistribution in the Nordic Region“ [„Преразпределянето на храни в скандинавския регион“] (Nordic Council of Ministers, TemaNord, 2014—2016 г.); както и в рамките на срещите на Комисията с национални компетентни органи и заинтересовани страни и техния индивидуален принос, включително членове на Платформата на ЕС за загубите и разхищението на храна, създадена през 2016 г. като част от Плана за действие за кръговата икономика (вж. http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/index_en.htm).

⁽²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Затваряне на цикъла — план за действие на ЕС за кръговата икономика“ [COM(2015) 614 final].

⁽³⁾ „Food redistribution in the Nordic Region, phase II: identification of best practice models for enhanced food redistribution“ [„Преразпределянето на храни в скандинавския регион, фаза 2: идентифициране на модели на най-добри практики, водещи до засилване на преразпределянето на храни“] (Nordic Council of Ministers, TemaNord, 2016 г.).

⁽⁴⁾ Например „Всяка хапка е важна — насоки в областта на даряването на храни“ (от FoodDrinkEurope/EuroCommerce/European Federation of Food Banks — одобрени от Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите на Европейската комисия).

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

⁽⁶⁾ Регламент № (ЕО) 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1).

За да улесни обмена на информация относно националните практики в областта на даряването на храна, Комисията публикува насоките, които съществуват в държавите — членки на ЕС, на своя уебсайт, посветен на предотвратяването на хранителните отпадъци ⁽¹⁾. Когато в контекста на правилата на ЕС относно хигиената на храните ⁽²⁾ се разработват национални и валидни за ЕС секторни ръководства за добри практики, свързани с даряването на храна, и тези ръководства се съобщават на Европейската комисия, те също се публикуват в онлайн регистър ⁽³⁾.

2. ОБХВАТ

Обхватът на насоките на ЕС относно даряването на храна включва оползотворяването и преразпределянето от стопанските субекти в областта на храните на хранителни продукти, които се предоставят безвъзмездно от титуляря.

2.1. Какво представлява преразпределянето на храна?

Преразпределянето на храна е процес, при който хранителните излишъци, които иначе биха били изхвърлени, се оползотворяват, събират и предоставят на хора, и по-специално на нуждаещи се.

Като част от работата си по предотвратяване на загубите и разхищението на хранителни продукти и по насърчване на продоволствената сигурност мултидисциплинарен екип на Организацията за прехрана и земеделие (ФАО) предложи определение на „оползотворяване и преразпределяне на безопасна и питателна храна за консумация от човека“, както следва ⁽⁴⁾:

— „Оползотворяване на безопасна и питателна храна за консумация от човека“ означава получаване, възмездно или безвъзмездно, на храна (преработена, в полупреработено или сурово състояние), която иначе би била изхвърлена или разхитена от селскостопанските, животновъдните и риболовните вериги на доставки в рамките на хранителната система. „Преразпределяне на безопасна и питателна храна за консумация от човека“ означава съхраняване или преработване и последващо разпространение на получената храна в съответствие с подходящите стандарти за безопасност и качество и с нормативните уредби, пряко или чрез посредници, възмездно или безвъзмездно, на тези, които имат достъп до нея с цел консумация.

В подкрепа на непрекъснатите усилия както на национално равнище, така и на равнище на ЕС, насочени към насърчване на здравословното и балансирано хранене на всички европейски граждани, и по-специално на децата, преразпределянето на хранителни продукти следва да отчита, когато е възможно, резултата от тях за балансираното хранене. Като референтни документи в това отношение се използват националните насоки в областта на храненето.

Оставайки верни на определението за преразпределяне на храна, предложено от ФАО, насоките на ЕС относно даряването на храна имат за цел да разяснят съответните разпоредби на законодателството на ЕС, които се прилагат в случаите на безвъзмездно предоставяне на хранителни продукти от титуляря. Преразпределянето на храна обхваща разнообразен набор от участници, мрежи и дейности, които търпят бързо развитие. Въпреки че хранителните банки са най-често срещаните и основни партньори в областта на преразпределянето на хранителни продукти, предоставените по-долу насоки, свързани с прилагането на съответните правила на ЕС (например относно безопасността на храните, хигиената на храните, информацията за потребителите, отговорността и т.н.), могат да се прилагат и за други модели за преразпределяне на хранителни продукти и/или участници. Сред последните може да се включват организации, които участват в дейности за преразпределяне на храна с нетърговска цел, като социални супермаркети или ресторанти, където крайният ползвател в някои случаи може да заплаща определена номинална стойност в замяна на получената храна или готово ястие.

2.2. Какво е хранителен излишък?

Хранителен излишък, който се състои от готови хранителни продукти (включително прясно месо, плодове и зеленчуци), полуготови продукти или хранителни съставки, може да възникне по различни причини на всеки етап от веригата на производство и дистрибуция. Храните, които не отговарят на спецификациите на производителя и/или клиента (например при разлики в цвета, размера, формата на продукта и т.н.), както и грешките при производството и етикетването, могат да създават излишъци например в селскостопанския и производствения сектор. Трудностите, свързани с управлението на търсенето и предлагането, могат да доведат до прекалено голям обем поръчки и/или до отмяна на поръчки. Проблеми, свързани с отбелязването на датите, като недостатъчен период на годност на продукта в момента на доставката или национални правила, които забраняват преразпределянето на храни след изтичането на срока на минимална трайност („най-добър до“), също могат да възпрепятстват продажбата и разпространението на храните по обикновените канали за продажба на дребно.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 853/2004.

⁽³⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/dyna/hygienelegislation/>

⁽⁴⁾ Организацията за прехрана и земеделие (май 2015 г.) Изчерпателно определение на понятието „оползотворяване и преразпределяне на безопасна и питателна храна за консумация от човека“ (<http://www.fao.org/save-food/news-and-multimedia/news/news-details/en/c/288692/>)

Хранителните излишъци може да бъдат преразпределяни, при условие че са годни за консумация от човека и отговарят на всички изисквания за безопасност на храните⁽¹⁾, както е посочено в правилата на ЕС относно безопасността на храните и информацията за потребителите, както и в съответните национални правила. Годните за даряване храни може да включват например продукти: които не отговарят на спецификациите на производителя или клиента; чиято опаковка и/или етикет са променени, но не излагат на риск безопасността на храните, нито информацията за потребителя; които са времево чувствителни (например продукти, предназначени за определен празничен сезон или промоционална дейност); които се събират на полето със съгласието на производителя; които са с изтекъл срок на минимална трайност („най-добър до“), но все още могат безопасно да бъдат консумирани; които са били събрани и/или конфискувани от регулаторните органи по причини, различни от безопасността на храните и т.н.

От това следва, че преразпределянето на хранителни излишъци и извършването на дейности по даряване на храни може да се осъществяват от стопански субекти в областта на храните на всеки етап от веригата за доставка на храни. Стопанските субекти в областта на храните (например земеделски стопани, производители на хранителни продукти и търговци на дребно) може да даряват хранителни излишъци чрез организации за преразпределяне (като хранителни банки), мрежи за оползотворяване и други благотворителни организации или директно на самите потребители (например служители).

2.3. Кои са участващите страни?

Насоките на ЕС относно даряването на храна обхващат участниците на всеки етап от веригата за доставка на храни, независимо дали те са дарители, или получатели. Тези насоки разглеждат и целят да разяснят конкретните отговорности и задължения на стопанските субекти в областта на храните в процеса на преразпределяне на хранителни излишъци, както е предвидено в законодателството на ЕС в областта на храните, и по-специално в Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, т.нар. общо законодателство в областта на храните.

Мрежата за преразпределяне на хранителни излишъци в ЕС е сложна и включва различни видове участници и оперативни процеси.

„Дарителски“ организации

Това са стопански субекти в областта на храните, които може да предоставят хранителни излишъци от всеки етап на веригата за доставка на храни, т.е.: първичното производство, преработката и производството на хранителни продукти, търговията на дребно и други канали за дистрибуция, както и секторите на ресторантьорството и хотелиерството.

„Получаващи“ организации

Те участват в преразпределянето на хранителните излишъци и могат да бъдат класифицирани като организации „на първа линия“ или организации „на задна линия“, като някои от тях изпълняват и двете функции⁽³⁾:

- Организациите „на задна линия“ оползотворяват храните, дарени от участници във веригата за доставка на храни, като ги транспортират, съхраняват и преразпределят към мрежа от свързани и квалифицирани благотворителни организации, включително благотворителни организации, социални ресторанти, социални предприятия и т.н.
- Организациите „на първа линия“ получават дарената храна от организациите „на задна линия“ и/или директно от участниците във веригата за доставка на храни. Те, от своя страна, предоставят тази храна на своите бенефициери под различни форми (например хранителни пакети, кухни за топла храна, храна, сервирана в социални ресторанти/кафенета и т.н.); освен това някои от тях може да продават хранителни продукти на нуждаещите се на субсидирани цени.

В много държави членки организациите „на задна линия“ се наричат „хранителни банки“; в други обаче (например Естония, Германия и Нидерландия) „хранителните банки“ преразпределят храна не само на други организации, но освен това я предоставят директно на крайните бенефициери. В допълнение дейностите на организациите на първа и на задна линия в различните държави членки може да са различни: някои ограничават работата си до съхранението, транспортирането и дистрибуцията на храната; други преработват и подготвят храна и/или ястия, които се предоставят на крайните бенефициери.

В настоящия документ организациите на задна линия са наричани „организации за преразпределяне“ (ОП), а организациите на първа линия — „организации за благотворителност“ (ОБ).

⁽¹⁾ UK WRAP предоставя насоки относно това какво е годен за преразпределяне хранителен излишък като част от инструмент, който помага на промишлеността да засили преразпределянето на излишъците на храни и напитки в Обединеното кралство. „Рамка за ефективно партньорство в областта на преразпределянето“ (WRAP, 2016 г.).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1).

⁽³⁾ Класификация, предложена в насоките относно даряването на храна и разработена от FoodDrinkEurope, EuroCommerce и Европейската федерация на хранителните банки, „Всяка хапка е важна“, юни 2016 г., стр. 16.

Частни дарители

Общото законодателство в областта на храните, което определя законодателната уредба, залегнала в основата на законодателството на ЕС в областта на храните, не се прилага за първичното производство за лични домакински нужди или за приготвянето в домашни условия, обработката или съхранението на храни за лична домашна консумация. Оттук следва, че частните лица, които предоставят храна еднократно в рамките на обществени прояви или на други благотворителни прояви, включително инициативи за оползотворяване, са изключени от задълженията, свързани с общото законодателство в областта на храните, като същото важи за организациите за благотворителност, които понякога получават хранителни дарения от частни лица. Независимо от това, в националните си правила държавите членки може да предоставят допълнителни разяснения или съвети, за да помогнат на доставчиците на храни за благотворителни или обществени нужди, които получават дарения от частни лица, да изпълнят изискването за предоставяне на безопасна храна.

Освен това правилата на ЕС относно хигиената на храните и информацията за храните се отнасят само за предприятия, чието естество на работа включва известна последователност на действията и известна степен на организираност. Следователно обхватът на насоките на ЕС относно даряването на храна изключва операции като спорадична обработка, подготовка, съхранение и сервиране на храна от частни лица на прояви като църковни, училищни празници или селски събори. Допълнителни насоки в тази област са предоставени в раздел 3.8 от насоките за изпълнението на някои разпоредби от Регламент (ЕО) № 852/2004 относно хигиената на храните ⁽¹⁾. Националните компетентни органи може да предоставят допълнителни насоки, за да уточнят дали предлагането на храна за обществени нужди или за благотворителност изисква регистрация съгласно правилата за хигиена на храните ⁽²⁾.

„Посреднически“ организации

С цел да се улесни преразпределянето на храната, посреднически организации също може да предоставят услуги, насочени към осъществяване на контакт между дарителите и получателите на храната и постигане на съответствие между доставката на хранителните излишъци и евентуалното търсене. Когато се използват мрежи на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), собственикът на платформата или на друг цифров инструмент се насърчава да насочи вниманието на дарителите и получателите на храни — в случаите, когато тези участници са стопански субекти в областта на храните (вж. раздел 3 по-долу), — към съответните им задължения съгласно законодателството на ЕС в областта на храните. Организацията, отговаряща за ИКТ мрежата, се счита за доставчик на „услуга на информационното общество“ в съответствие с определението в Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ за електронната търговия.

В случаите, когато дейностите на „посредническата“ организация включват подготовка, обработка, съхранение и/или разпространение на храна — например управлението на обществен хладилник, където дарителите предоставят хранителни излишъци за по-нататъшно преразпределяне, — собственикът може да се счита за стопански субект в областта на храните. В такива случаи насоките на ЕС относно даряването на храна се отнасят и за неговите дейности.

3. ПЕРАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ХРАНИ: РОЛИ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧАСТНИЦИТЕ

Преразпределянето на хранителните излишъци попада в обхвата на общото законодателство в областта на храните. Операциите, свързани с доставката на храни, както с търговска, така и с нетърговска цел, се считат за „пускане на пазара“ на храни:

— „пускане на пазара“ означава притежаването на храни или фуражи с цел продажба, в това число предлагането за продажба или всяка друга форма на прехвърляне, безплатно или срещу заплащане, продажбата, разпространението и други форми на прехвърляне ⁽⁴⁾.

Организациите, които получават хранителни излишъци — били те организации за преразпределяне (ОП) или за благотворителност (ОБ) — трябва да се считат за стопански субекти в областта на храните по смисъла на общото законодателство в областта на храните (където е дефинирано като „стопански субект в хранителната промишленост“):

— „предприятие за производство на храни“ означава всяко предприятие със или без стопанска цел, обществено или частно, което извършва някоя от дейностите, свързани с който и да било етап на производство, преработка и разпространение на храни ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_fh_legis_guidance_reg-2004-852_bg.pdf

⁽²⁾ Вж. например: Насоки за прилагането на законодателството на ЕС в областта на хигиената на храните относно предоставянето на храна за обществени нужди и за благотворителност, UK Food Standards Agency, март 2016 г.

⁽³⁾ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Член 3, параграф 8 от общото законодателство в областта на храните.

⁽⁵⁾ Член 3, параграф 2 от общото законодателство в областта на храните.

— „стопански субект в хранителната промишленост“ означава физическо или юридическо лице, което отговаря за гарантиране на спазването на изискванията на законодателството в областта на храните в рамките на контролираното от него предприятие за производство на храни ⁽¹⁾.

В член 17 от общото законодателство в областта на храните се определят ролите на всички стопански субекти в областта на храните в цялата хранителна верига (например земеделски стопани, производители на храни и фуражи, вносители, посредници, дистрибутори, обществени и частни заведения за хранене, организации за преразпределяне и благотворителност и др.) и на компетентните органи в държавите — членки на ЕС, както следва:

1. На всички етапи на производство, преработка и разпространение в рамките на контролираните от тях предприятия стопанските субекти в хранителната и фуражна промишленост гарантират, че съответните храни и фуражи отговарят на изискванията на законодателството в областта на храните, които се отнасят за тяхната дейност, и проверяват дали тези изисквания са спазени.
2. Държавите членки прилагат законодателството в областта на храните, следят и проверяват дали стопанските субекти в хранителната и фуражната промишленост спазват съответните изисквания на законодателството в областта на храните на всички етапи на производство, преработка и разпространение. [...]“ ⁽²⁾.

В член 17, параграф 1 на стопанските субекти в областта на храните се налага задължение, съгласно което те трябва да вземат активно участие в изпълнението на изискванията на законодателството в областта на храните и да проверяват дали тези изисквания са спазени. Това общо изискване е тясно свързано с други задължителни изисквания, определени в специалното законодателство в областта на храните (например прилагането на принципите за анализ на опасностите и контрол в критични точки (НАССР) в областта на хигиената на храните). Поради това основната отговорност ⁽³⁾ за спазването на всички изисквания на законодателството (на ЕС и националното) в областта на храните се носи от стопанските субекти в областта на храните на всички етапи на производство, преработка и разпространение в рамките на контролираните от тях предприятия (или дейност във веригата за доставка на храни).

С оглед на това, че стопанският субект в областта на храните е най-подходящ за създаването на безопасна система за доставка на храни и за гарантиране на безопасността на доставяните от него храни, той носи основната отговорност за осигуряване на спазване на законодателството в областта на храните, и по-специално в областта на безопасността на храните. (Относно взаимодействието между основната отговорност и юридическата отговорност вж. раздел 4).

Що се отнася до всички дейности, свързани с производството и разпространението на храни, стопанските субекти в областта на храните, които се занимават с преразпределяне на хранителни излишъци, трябва да преценяват кои са подходящите изисквания за всеки отделен случай и да гарантират, наред с другото, че информацията относно безопасността на храните и информацията, предназначена за потребителите, не са компрометирани. Примери за задължения, произтичащи от общото изискване за основна отговорност за организациите, които обработват и преразпределят хранителни излишъци (ОП и ОБ), са например необходимостта да се гарантира правилното съхранение на замразените храни с цел поддържане на хладилната верига, както се изисква от правилата на ЕС за хигиена на храните, и забраната за преразпределяне на храни с изтекъл срок на годност, както е посочено в правилата на ЕС относно предоставянето на информация за храните на потребителите във връзка с изискванията за безопасност, определени в общото законодателство в областта на храните ⁽⁴⁾.

Стопанските субекти в областта на храните, които участват в преразпределянето на храни, следва да прилагат добри хигиенни практики и да разполагат със система за собствен контрол (НАССР) ⁽⁵⁾. Определянето на такива системи за собствен контрол, които да са пригодени към дейностите по преразпределяне, може да подпомогне ОП и ОБ при управлението на оперативните рискове, както и при проверката на изпълнението на изискванията; например посредством регистриране и проверка на температурите за хладилно съхранение. При изготвянето на такъв план може да се предвиди пропорционален, гъвкав подход, както е обяснено в съответното известие на Комисията ⁽⁶⁾.

В качеството си на стопански субекти в областта на храните ОП и ОБ трябва също така да проверяват дали изискванията на законодателството в областта на храните са изпълнени за контролираните от тях дейности и в този смисъл може да откажат предлагани за даряване продукти, които биха могли да представляват риск за крайния потребител (например продукти с повредена опаковка, необичаен вид на храната, продукт малко преди изтичането на срока на годност, което не позволява неговото безопасно преразпределяне и употреба от потребителя преди изтичането на този срок и т.н.).

⁽¹⁾ Член 3, параграф 3 от общото законодателство в областта на храните.

⁽²⁾ Член 17, параграфи 1 и 2 от общото законодателство в областта на храните.

⁽³⁾ Съображение 30 от общото законодателство в областта на храните.

⁽⁴⁾ В член 24 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите се уточнява, че „след крайната дата на „срок на годност“ се счита, че дадена храна не отговаря на изискванията за безопасност“ (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18) в съответствие с член 14, параграфи 2—5 от Регламент (ЕО) № 178/2002“.

⁽⁵⁾ Основани на НАССР процедури или „НАССР“: процедури, основани на принципите за анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР), т.е. система за собствен контрол, с която се идентифицират, оценяват и контролират опасностите, които са от значение за безопасността на храните, в съответствие с принципите на НАССР.

⁽⁶⁾ Известие на Комисията относно насоки за прилагането на системи за управление на безопасността на храните, обхващащи пререквизитни програми (ППП) и основани на принципите на НАССР процедури, в това число улесняване/гъвкавост на прилагането в някои предприятия за производство на храни (2016/C 278/01) (ОВ C 278, 30.7.2016 г., стр. 1).

Подобно на всички участници във веригата за доставка на храни ОП и ОБ трябва да гарантират по-специално, че пуснатите на пазара храни са безопасни в съответствие с изискванията за безопасност на храните, определени в член 14 от общото законодателство в областта на храните, който гласи, както следва:

„1. На пазара не се пускат храни, които не са безопасни.

2. Приема се, че храните не са безопасни, ако се считат за: а) вредни за здравето; б) негодни за консумация от човека. [...]“⁽¹⁾.

Понятията „вредни за здравето“ и „негодни за консумация от човека“ са обяснени допълнително в член 14, параграфи 3—5 от общото законодателство в областта на храните⁽²⁾, както и в насоките, които Комисията и държавите членки са разработили, за да подкрепят всички участници при изпълнение на задълженията им, свързани с общото законодателство в областта на храните.

Освен това общото законодателство в областта на храните налага общо изискване за проследяване на всички пуснати на пазара на ЕС храни (вж. също раздел 3.2, където това изискване е представено по-подробно):

„— На всички етапи на производство, преработка и разпространение се създава възможност за проследяване на храни, фуражи, животни, които се отглеждат за производство на храни, и всякакви други вещества, които са предназначени за или се очаква да бъдат вложени в дадена храна или фураж“⁽³⁾.

За да изпълнят общото изискване за проследяване, организациите, които участват в преразпределянето на хранителни излишъци, трябва да водят регистър на произхода на храните, а ако доставят храни на други предприятия, трябва да документират също така към кого е разпределена храната (вж. раздел 3.2).

От всички стопански субекти в областта на храните се изисква също да изтеглят от пазара, да приканват потребителите да връщат опасни храни или да информират за такива, както е посочено в член 19 от общото законодателство в областта на храните:

„1. Когато стопански субект в хранителната промишленост счита или има основание да счита, че храните, които е внесъл, произвел, преработил, приготвил или разпространил не отговарят на изискванията за безопасност на храните, той незабавно дава ход на процедури за изтегляне от пазара на въпросните храни, когато те са оставени под непосредствения контрол на този първоначален стопански субект в хранителната промишленост и информира за това компетентните органи. Когато продуктът може вече да е стигнал до потребителя, стопанският субект ефективно и точно информира потребителите за причините за изтеглянето му от пазара, а при необходимост приканва потребителите да върнат доставените им вече продукти, когато прилагането на други мерки не е достатъчно за постигането на висока степен на опазване на здравето.

2. Стопански субект в хранителната промишленост, който отговаря за дейности, свързани с търговия на дребно или разпространение, които не засягат опаковането, етикетирането, безопасността и целостта на храните, в рамките на съответно извършваните от него дейности, дава ход на процедури за изтегляне от пазара на продуктите, които не отговарят на изискванията за безопасност на храните и допринася за безопасността на храните чрез предаване на съответната информация, която е необходима за проследяване на храните, като сътрудничи в предприетите действия от страна на производители, преработватели, предприятия за обработка и/или компетентните органи.

3. Стопанските субекти в хранителната промишленост незабавно информират компетентните органи, ако считат или имат основание да считат, че дадена пусната от тях на пазара храна може да е вредна за здравето на човека. Субектите информират компетентните органи за предприетите действия за предотвратяване на рисковете за крайния потребител и не възпрепятстват или разубеждават никое лице да оказва сътрудничество в съответствие с националното законодателство и юридическата практика на компетентните органи, когато това може да предотврати, намали или отстрани поражащия се от храната риск. [...]“

3.1. Дейности на организациите за преразпределяне и благотворителност

Естеството на дейността на дадена организация, както и нейният оперативен модел определят специалните правила за безопасност на храните и информацията за храните, предназначена за потребителите, в съответствие с нормативната уредба на ЕС. По-специално това дали дадена организация преразпределя храна към друга организация (т.е. модел „дружество-дружество“) или директно към крайния бенефициер (модел „дружество-потребител“), както и видът на дейността, която извършва (например даряване на храна от животински произход, приготвяне на храна) може да доведе до различни изисквания по отношение на възможността за проследяване, хигиената на храните и информацията за храните.

⁽¹⁾ Член 14, параграфи 1 и 2 от общото законодателство в областта на храните.

⁽²⁾ Насоки за изпълнение на членове 11, 12, 14, 17, 18, 19 и 20 от Регламент (ЕО) № 178/2002 относно общото законодателство в областта на храните. Заключение на Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните. https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_guidance_rev_8_en.pdf

⁽³⁾ Член 18 от общото законодателство в областта на храните.

Поради това е важно да се разгледат, за всеки отделен случай, видът на дейността, която организациите, занимаващи се с преразпределяне на храни, извършват, тъй като приложимите правила и свързаните с тях задължения може да се различават.

Тъй като дейностите на организациите за преразпределяне и за благотворителност са свързани основно с разпределянето на храна, те може да бъдат считани, съгласно общото законодателство в областта на храните, за стопански субекти в областта на храните, които се занимават с „търговия на дребно“.

— „търговия на дребно“⁽¹⁾ означава преработката и/или обработката на храни, тяхното съхранение при продажба или доставка до крайния потребител, и включва терминали за дистрибуция, заведения за обществено хранене, столове, закувални, ресторанти и други подобни услуги в областта на храните, магазини, центрове за дистрибуция на супер-маркети и пунктове за продажба на едро;

В съответствие с правилата на ЕС в областта на хигиената на храните ОП и ОБ се разглеждат преди всичко като центрове за „търговия на дребно“ или за дистрибуция, чиито дейности се ограничават до съхранение и транспортиране. Прилагането на правилата на ЕС в областта на хигиената на храните, включително специалните мерки за храните от животински произход, е обяснено допълнително в раздел 5.

В съответствие с правилата на ЕС в областта на етикетването на храните ОП и ОБ, които подготвят храна, готова за консумация от крайния потребител, може да се считат за „заведения за обществено хранене“. Последствията от този статут върху задълженията, свързани с информацията за храните, която се предоставя на потребителите, са описани подробно в глава 6.

— „заведения за обществено хранене“⁽²⁾ означава всяка структура (включително превозно средство, подвижен или неподвижен щанд) като ресторанти, столови, училища, болници или предприятия за обществено хранене, в които при изпълнение на стопанската дейност се приготвя храна, която да бъде готова за консумация от крайния потребител;

3.1.1. Сортиране на хранителни излишъци за преразпределяне

На пазара не се пускат храни, които не са безопасни. Някои държави членки и заинтересовани страни призоваха за разяснения относно преразпределянето на продукти, съставени от множество единици, някои от които може да не са годни за консумация от човека. Това може да включва например: мрежа портокали, в която един от портокалите е плесенясал; пакет от няколко кисели млека, едно от които може да е със счупен печат; или кутия яйца, в която може да има счупено яйце. Правилата на ЕС в областта на безопасността на храните не забраняват на стопански субект в областта на храните да извършва сортиране на такива храни с оглед на тяхното преразпределяне. По-специално в член 14, параграф 6 от общото законодателство в областта на храните се предвижда следното:

„— Когато дадена храна, която не е безопасна, представлява част от серия, партида или пратка храни от една и съща категория или с едно и също описание, се приема, че всички храни от серията, партидата или пратката също не са безопасни, освен ако след шателна оценка не се окаже неоснователно да се счита, че останалата част от серията, партидата или пратката не е безопасна“.

Следователно операции като отваряне на мрежа портокали за отделяне на развален плод от онези, които са подходящи за консумация от човека — било то извършено от дарителя (например търговец на дребно) или от получателя (например ОП/ОБ) — е възможно, доколкото след подробна оценка може да се гарантира, че храната, която се преразпределя, е безопасна за консумация.

При извършването на подобна оценка стопанският субект в областта на храните може да се ръководи от съображенията за определяне на непригодността на храната за консумация от човека, посочени в насоките на Комисията за изпълнение на общото законодателство в областта на храните⁽³⁾. Тази оценка може да вземе предвид редица фактори, като: вида на продукта (например нетрайна/трайна храна); състава на продукта (например висока/ниска влажност); вида/равнището на преработка; визуални и органолептични съображения; целостта на опаковката и отделните единици; срока на съхранение на продукта; условията за обработка, съхранение и транспортиране; инструкциите за употреба (ако/където е приложимо) и т.н.

3.2. Възможност за проследяване

Осигуряването на възможност за проследяване на храните на всички етапи на производството, обработката и разпространението е едно от ключовите задължения, наложени на стопанските субекти в областта на храните по силата на общото законодателство в областта на храните, като целта е да се защитят потребителите от рискове, свързани с веригата за доставка на храни, и да се осигури безопасност на храните. Когато е установен риск, който налага отстраняване на дадена храна от пазара, системите за проследяване гарантират, че този процес може да бъде управляван своевременно и ефективно.

⁽¹⁾ Член 3, параграф 7 от общото законодателство в областта на храните.

⁽²⁾ Член 2, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

⁽³⁾ Насоки за изпълнение на членове 11, 12, 14, 17, 18, 19 и 20 от Регламент (ЕО) № 178/2002 относно общото законодателство в областта на храните.

Дарителите на храни, които са стопански субекти в областта на храните, са длъжни да създадат система за проследяване, независимо дали храните се пускат на пазара с цел продажба, или се предоставят безвъзмездно на организации за преразпределяне и/или благотворителност. Както е обяснено в раздел 2.2, частните лица, които предоставят храна еднократно на обществени прояви или на други благотворителни прояви, и организациите за благотворителност, които понякога получават хранителни дарения от частни лица, са освободени от задълженията за осигуряване на проследяване.

Получателите на хранителни излишъци, които са организации за преразпределяне и благотворителност, както и всички стопански субекти в областта на храните също трябва да въведат мерките за проследяване, които са необходими, за да се гарантира безопасността на веригата за доставка на храни. Освен това на равнището на ЕС са установени специални правила за храните от животински произход⁽¹⁾, както и за кълнове и семена, предназначени за производството на кълнове⁽²⁾, с цел да се гарантира правилното прилагане на изискванията за проследяване за тези храни предвид миналия опит със справяне с кризи, свързани с безопасността на храните. Допълнителна информация относно начините за практическо прилагане на изискванията за проследяване е предоставена и в насоки, предназначени да подпомагат всички участници при изпълнението на задълженията, свързани с общото законодателство в областта на храните⁽³⁾.

В тези насоки например се уточнява, че за да се изпълнят изискванията, посочени в член 18, следва да се съхранява поне следната информация:

- име, адрес на доставчика и идентификация на доставените продукти,
- име, адрес на клиента и идентификация на доставените продукти,
- дата и, ако е необходимо, час на сделката/доставката,
- обем, когато е уместно, или количество.

Що се отнася до минималния срок за съхраняване на документацията, в насоките се уточнява, че срок от пет години от датата на производството или доставката вероятно би отговорил на целите на регламента.

Тъй като преразпределянето на храна възниква в края на веригата на стойността на храните и ОП и ОБ обикновено не съхраняват храните за дълъг период от време, Комисията счита, че е целесъобразно примерният период за съхраняване на документацията да е между 2 и 5 години. Държавите членки може допълнително да уточнят тези срокове в национални правила и/или насоки; включително например евентуалното адаптиране на сроковете за съхраняване на документацията в зависимост от естеството на съответната дейност (например за социалните ресторанти може да се изискват по-кратки срокове).

През 2004 г. Европейската комисия внесе разяснения във връзка със задълженията за проследяване в контекста на преразпределянето на храни⁽⁴⁾. Като цяло всички стопански субекти в хранителната верига са длъжни да водят документация за доставчиците на продуктите, които получават (една стъпка назад), и за получателите на продуктите (една стъпка напред). При разпределяне на храни до крайния потребител обаче получателите не е необходимо да се документират.

Следователно осигуряването на възможност за проследяване „една стъпка напред“ за дейностите по преразпределяне може да бъде ново задължение за някои стопански субекти в областта на храните, например от секторите на търговията на дребно и ресторантьорството, които обикновено доставят храна само на крайния потребител. Когато такива стопански субекти в областта на храните преразпределят храна на ОП и ОБ, те трябва да осигурят възможност за проследяване не само на продуктите, които получават, но и на продуктите, които доставят (т.е. „една стъпка напред“).

Организациите за преразпределяне и организациите за благотворителност имат различни задължения по отношение на възможността за проследяване. Докато организациите за преразпределяне трябва да водят документация както за доставчиците на продуктите (това са доставчиците на продуктите, които те получават), така и за организациите, към които преразпределят храната, организациите за благотворителност, които доставят храна на крайния потребител, трябва да водят документация само за доставчиците на храните, които те получават.

⁽¹⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 931/2011 на Комисията от 19 септември 2011 г. относно изискванията за възможността за проследяване, установени с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета относно храните от животински произход (ОВ L 242, 20.9.2011 г., стр. 2).

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 208/2013 на Комисията от 11 март 2013 г. относно изискванията за проследяване на кълновете и на семената, предназначени за производство на кълнове (ОВ L 68, 12.3.2013 г., стр. 16).

⁽³⁾ Насоки за изпълнение на членове 11, 12, 14, 17, 18, 19 и 20 от Регламент (ЕО) № 178/2002 относно общото законодателство в областта на храните.

⁽⁴⁾ E-2704/04

Относно продуктите от риболов и аквакултури общите правила за проследяване трябва да бъдат допълнени със специалните правила за проследяемост, определени в член 58 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета⁽¹⁾ за създаване на система за контрол на Съюза за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството. В допълнение към задълженията, произтичащи от изискванията за проследяване съгласно общото законодателство в областта на храните, това означава, че на всички етапи на производството, преработката и разпространението операторите (включително организациите за преразпределяне и благотворителност) трябва да разполагат със специфичната информация, която е необходима за проследяването на продуктите от риболов и аквакултури, и че тези продукти могат да бъдат проследени до етапа на улов или събиране.

Освен това някои държави членки предоставят допълнителни насоки, за да помогнат на участниците да изпълнят задълженията за проследяване във връзка с преразпределянето на храни.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОСНОВНАТА И ЮРИДИЧЕСКАТА ОТГОВОРНОСТ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ С БЕЗОПАСНОСТТА НА ХРАНИТЕ

4.1. Правен контекст

Основна отговорност и юридическа отговорност

Основната отговорност на стопанските субекти в областта на храните за гарантиране на спазването на законодателството (както на ЕС, така и национално) в областта на храните (не само законодателството за безопасност на храните, но и друго законодателство в областта на храните), която е установена в член 17 от общото законодателство в областта на храните, засяга контролираните от тях дейности и се прилага в цялата верига за доставка на храни. Поради това на държавите членки се забранява да запазват или да приемат законови разпоредби на национално равнище, които биха освободили кой да е стопански субект в областта на храните от това задължение.

Изискването за основна отговорност не води до въвеждане на режим на Съюза, който да регламентира разпределянето на отговорността между различните участници във веригата за доставка на храни. Определянето на фактите и обстоятелствата, които може да направят един стопански субект подлежащ на наказателни санкции и/или гражданска отговорност, е сложен въпрос, който зависи до голяма степен от структурата на различните правни системи и по принцип попада в обхвата на националната компетентност.

Въпреки пряката приложимост на изискванията, установени в член 17, параграф 1, отговорността на стопанските субекти в областта на храните следва на практика да произтича от нарушаването на специфично изискване на законодателството в областта на храните и от правилата за гражданска или наказателна отговорност, които могат да бъдат открити в националния правен ред на всяка държава членка. Производствата за търсене на отговорност не се основават на член 17, а на правно основание, което може да бъде открито в нарушението на конкретно законодателство на национално равнище. Независимо от това, когато се установи, че даден продукт не отговаря на законовите изисквания, отговорността на всеки участник във веригата за доставка на храни следва да бъде оценявана въз основа на това дали той е изпълнил собствените си отговорности по силата на общото законодателство в областта на храните.

Отговорност на производителя за вреди, причинени от дефект на стока (Директива 85/374/ЕИО на Съвета⁽²⁾)

Член 21 от общото законодателство в областта на храните предвижда, че неговите разпоредби:

„... не засягат разпоредбите на Директива 85/374/ЕИО на Съвета от 25 юли 1985 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно отговорността за дефектни продукти“.

Тази директива установява на равнище ЕС принципа, съгласно който при вреди, причинени от дефекта на (кой да е) продукт (с изключение на селскостопански суровини), отговорността се носи от производителя. „Производител“ е всяко лице, което по занятие произвежда стоки в завършен вид, но също и такова, „което се представя за производител, като поставя върху стоката своето име, търговска марка или друг отличителен знак“.

Що се отнася до дефектните хранителни продукти, Директива 85/374/ЕИО се прилага дотолкова, доколкото нейните разпоредби не противоречат на общото законодателство в областта на храните, особено по отношение на основната отговорност на стопанските субекти в областта на храните да гарантират спазването на всички изисквания на законодателството в областта на храните, установени както в ЕС, така и на национално равнище, за контролираните от тях дейности. Както е посочено по-горе, когато се установи, че даден продукт е дефектен, при оценката на отговорността следва да се вземе предвид дали производителят е изпълнил правилно собствените си специфични отговорности по силата на общото законодателство в областта на храните.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 847/96, (ЕО) № 2371/2002, (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 2115/2005, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007, (ЕО) № 676/2007, (ЕО) № 1098/2007, (ЕО) № 1300/2008, (ЕО) № 1342/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1627/94 и (ЕО) № 1966/2006 (ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 85/374/ЕИО на Съвета от 25 юли 1985 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока (ОВ L 210, 7.8.1985 г., стр. 29).

Как се определя отговорността при възникването на проблеми, свързани с безопасността на храните?

При възникване на опасение, свързано с безопасността на храните (например отравяне с хранителни продукти), органите за обществено здравеопазване разследват цялата верига за доставка на храни, за да установят произхода на проблема и причината за него. Възможно е проблемът с безопасността на храните да бъде установен от предприятие за производство на храни, като то предприема действия за изтегляне от пазара, приканва потребителите да върнат опасните храни или информира за наличието на такива (вж. също раздел 3).

Определянето на отговорността на а) даден(и) стопански субект(и) в областта на храните изисква да се установи причината за проблема, както и операцията/действието, в хода на която е възникнал инцидентът, за всеки отделен случай, например:

- дали хранителното отравяне е възникнало поради недостатъчна пастеризация (роля на производителя на храни),
- дали има нарушение на хладилната верига по време на транспортирането на храната от доставчика до търговеца на дребно (роля на доставчика на логистични услуги),
- дали храната не е съхранявана правилно в обекта за търговия на дребно преди даряването (роля на търговеца на дребно),
- дали храната е разпространявана от организация за благотворителност след изтичането на срока на годност (роля на организацията за благотворителност) и т.н.

Още веднъж следва да се отбележи, че определянето на фактите и обстоятелствата, които може да направят един стопански субект подлежащ на наказателни санкции и/или гражданска отговорност, е въпрос, който зависи до голяма степен от структурата на различните национални правни системи. Допълнителна информация относно значението и въздействието на член 17, параграф 1 от общото законодателство в областта на храните по отношение на разпределянето на отговорностите във веригата за доставки на селскостопански хранителни продукти има в насоките за изпълнение на общото законодателство в областта на храните ⁽¹⁾.

4.2. Последници за преразпределянето на хранителни излишъци

Опасенията, свързани с потенциалната отговорност, може да бъдат пречка, възпираща производителите и търговците на храни от участие в дейности по преразпределяне на храни. В допълнение към опасенията от правен характер стопанските субекти в областта на храните може да имат опасения и във връзка с потенциални вреди за корпоративната репутация/марката при инцидент с безопасността на храните, който е свързан с преразпределянето на храна.

Следва да се подчертае, че изискването за основна отговорност се прилага за всички стопански субекти в областта на храните, независимо дали хранителните продукти се продават, или даряват. Член 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 продължава да се прилага по същия начин. Единствената разлика е, че във веригата за дистрибуция се добавя още една стъпка (т.е. организацията за преразпределяне и/или благотворителност), която, както и останалите стопански субекти в областта на храните, отговаря за дейностите в съответната контролирана от нея област.

Въпреки че понятието „основна отговорност“, установено в общото законодателство в областта на храните, се прилага винаги за всеки от участниците в преразпределянето на храни за контролираните от него дейности, определянето на това „кой за какво следва да носи отговорност“ при инцидент, свързан с безопасността на храните например, е въпрос от национална компетентност. В някои държави членки ⁽²⁾ се установяват официални споразумения за партньорство, които документират прехвърлянето на владението на съответните стоки между дарителите и получателите, както и съответната роля и отговорностите на тези участници за гарантиране на безопасността, възможността за проследяване и информирането на потребителите по цялата верига за преразпределяне на храни.

5. ПРАВИЛА ЗА ХИГИЕНА И ПЕРАРАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ХРАНИТЕЛНИ ИЗЛИШЪЦИ

Всички потребители трябва да бъдат защитени в еднаква степен от едни и същи стандарти за безопасност на храните, независимо дали храната се продава на потребителите директно, или се преразпределя на нуждаещите се от организации за преразпределяне и други благотворителни организации. За да се гарантира този принцип, преразпределянето на хранителни излишъци, включително доставката и обработката на храните, както и възможната по-нататъшна преработка и приготвяне на храната (например в социални ресторанти), трябва да отговарят на правилата на ЕС в областта на хигиената на храните, които се прилагат за всички стопански субекти в областта на храните. Стандартите за хигиена на храните, които трябва да се спазват за търговските дейности, се прилагат и за дейностите на организациите за преразпределяне и благотворителност.

⁽¹⁾ Насоки за изпълнение на членове 11, 12, 14, 17, 18, 19 и 20 от Регламент (ЕО) № 178/2002 относно общото законодателство в областта на храните.

⁽²⁾ Например Франция — Споразумение за дарение на хранителни продукти между дружество за търговия на дребно и одобрено спружение за продоволствена помощ в изпълнение на член L. 230-6 от Кодекса за селското стопанство и морския риболов (Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime) (вж. <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeurs-et-associations>).

С цел да се защитят потребителите и да се гарантира безопасността на храните, на пазара може да се пускат само храни, които отговарят на изискванията, определени в правилата на ЕС за хигиена на храните, и които са годни за консумация от човека, включително тези, които са дарени на организации с нестопанска цел, за да бъдат разпределени към нуждаещите се. Подобно на стопанските субекти в областта на храните, организациите за преразпределяне и благотворителност трябва да спазват общото законодателство в областта на храните и правилата на ЕС, свързани с хигиената на храните (т.нар. „пакет за хигиената“⁽¹⁾), в който влизат от Регламент (ЕО) № 852/2004 както е поправен (ОВ L 226, 25.6.2004 г., стр. 3), съдържащ общи хигиенни изисквания, и Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, съдържащ допълнителни специфични хигиенни изисквания за храни от животински произход).

5.1. Общи хигиенни изисквания, приложими за всички дейности по даряване на храни

Самата цел на правилата за хигиена на храните — предотвратяване на замърсяването на храните (и следователно избягване на разваляне поради развитие на бактерии) с цел защита на здравето на хората — допринася също и за намаляване на хранителните отпадъци. Правилата на ЕС за хигиена на храните са много общи и предлагат голяма гъвкавост, за да се отговори на специфичните потребности на различните видове предприятия (например ресторанти). Гъвкавостта е разяснена в Известието на Комисията относно насоки за прилагането на системи за управление на безопасността на храните, обхващащи пререквизитни програми (ППП) и основани на принципите на HACCP процедури, в това число улесняване/гъвкавост на прилагането в някои предприятия за производство на храни⁽³⁾.

Регламент (ЕО) № 852/2004 относно хигиената на храните се прилага за всички хранителни предприятия.

Най-важните изисквания, свързани с преразпределянето на храни, са:

- регистрация на предприятието пред компетентните органи (това може да бъде обикновена процедура за уведомяване на националния компетентен орган за извършването от предприятието дейности или значителна промяна на дейността),
- прилагане на добрите хигиенни практики, предвидени в приложение II към посочения регламент,
- изпълнение на процедури, основани на принципите на HACCP.

Регламент (ЕО) № 852/2004 не определя прекалено подробни правила, а общи изисквания (например за избягване на замърсяването на храните), които трябва да бъдат спазвани от всички участници.

Тези правила за хигиена на храните, предполагащи голяма гъвкавост по отношение на начините на изпълнение, са единствените, които се прилагат за:

- търговците на дребно, съхраняващи или транспортиращи храни, които не подлежат на температурни условия, като охлаждане или замразяване (примери за такива храни са макаронени изделия, консервирана храна, захар, брашно и др.),
- търговците на дребно, които доставят храна директно на крайния потребител (включително заведения за обществено хранене съгласно определението в член 3, параграф 7 от общото законодателство в областта на храните),
- участниците, ангажирани с преработката само на храни от неживотински произход (например плодове, зеленчуци, ядки) за целите на по-нататъшното преразпределяне.

5.2. Специфични хигиенни изисквания, приложими за преразпределянето на храни от животински произход

Допълнителните специфични правила за хигиена на храните, предвидени в Регламент (ЕО) № 853/2004, следва да се прилагат, когато търговците на дребно и организациите за преразпределяне доставят храни от животински произход на други предприятия. Храните от животински произход включват продукти от месо, риба и аквакултури, млечни продукти (например сирена), яйца и яйчни продукти и т.н. По принцип търговците на дребно, които желаят да доставят храни от животински произход на организации за преразпределяне или благотворителност, трябва да спазват всички разпоредби на Регламент (ЕО) № 853/2004, както и съответните допълнителни административни изисквания и ангажименти, включително одобрение от националните органи преди началото на дейността.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/com_rules_en.htm

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход ((ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55, както е поправен в ОВ L 226, 25.6.2004 г., стр. 22).

⁽³⁾ ОВ L 278, 30.7.2016 г., стр. 1.

Дерогация от Регламент (ЕО) № 853/2004 се прилага, ако на равнище търговия на дребно доставката на храни от животински произход:

— е странична, ограничена и локална дейност, или

— се ограничава до транспортиране и съхранение (в този случай обаче температурните условия, определени в Регламент (ЕО) № 853/2004, трябва да се прилагат).

Изключения са предвидени и за така наречените съставни продукти ⁽¹⁾, т.е. храни, които съдържат преработени продукти от животински произход и от неживотински произход. Тук е включена широка гама от най-разнообразни продукти (например пици със шунка, маслини пълнени със сирене, хляб или сладкиши с масло, макаронени изделия с яйчни продукти и др.). Те са освободени от прилагането на допълнителните правила за хигиена на храните, приложими за преразпределянето на храни от животински произход. Въпреки това преработените продукти от животински произход, използвани като съставки за приготвяне на такива храни, се получават и обработват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 853/2004.

За доставката на храни от животински произход от търговци на дребно, на които са предоставени такива дерогации, може да се прилагат допълнителни национални правила.

Възможно е стопански субект, който обикновено доставя храна само на крайни потребители — например магазин за месо или супермаркет (за който Регламент (ЕО) № 853/2004 не се прилага) — да се наложи да изпълни всички разпоредби на този регламент, когато дарява определени храни (от животински произход) на друго предприятие, било то организация за преразпределяне или социален ресторант. Необходимостта търговецът на дребно да спазва всички разпоредби на Регламент (ЕО) № 853/2004 възниква от самото естество на операцията, извършена по модела „дружество-дружество“.

За да се справят с този проблем, държавите членки имат право на дерогация от правилата в Регламент (ЕО) № 853/2004, ако даренията представляват „странична, локална и ограничена“ дейност. Тези понятията са разяснени допълнително в раздел 3.6 от „Насоките за изпълнението на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 853/2004 относно хигиената на храните“. Накратко, за „странична“ трябва да се счита дейност, която представлява малка част от дейността, „ограничена“ се отнася до ограничаването на дейността до определени продукти и „локална“ — до непосредствената близост до доставчика. Държавите членки следва да определят допълнително тези понятия в националните мерки, които подлежат на задължение за изпращане на уведомление ⁽²⁾ до Комисията и до останалите държави членки.

В приложение 2 е представена схема за вземане на решения с цел да се улеснят дарителите и получателите на храни при оценката на необходимостта от постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 853/2004.

5.3. Хигиенни изисквания, приложими за преразпределянето на хранителни излишъци от секторите на хотелиерството, ресторантьорството и услугите в областта на храненето

Преразпределянето на хранителни излишъци от секторите на хотелиерството и ресторантьорството е по-ограничено поради хигиенни причини, възможно е обаче стопанските субекти в областта на храните да идентифицират и оценяват евентуални възможности за това във всеки отделен случай. Капацитетът за осигуряване на безопасно преразпределяне на излишъка варира в зависимост от фактори като: вида на произведената храна/ястие; характера на предприятието; наличието на приемащи организации; достъпа до доставчик на логистични услуги, който може да осигури безопасно транспортиране на наличния излишък и т.н.

С цел предотвратяване на хранителните отпадъци е важно операторите в ресторантьорския сектор да избягват, доколкото е възможно, производството на излишна храна и внимателно да наблюдават количествата на наличната храна, например в даден бюфет, във всеки един момент. Въпреки че правилата в държавите членки може да се различават, някои национални органи разрешават преразпределянето на определени предоставени на клиентите храни, като предварително опаковани дълготрайни храни (например подправки, соленки, бисквити и др.), при условие че продуктите не са отворени и опаковката не е повредена.

Регламент (ЕО) № 852/2004 относно хигиената на храните не забранява охлаждането на храната в края на предоставянето на услугата с цел да се улесни даряването на храни от сектора на услугите в областта на общественото хранене/хотелиерството.

⁽¹⁾ Член 2, буква а) от Решение 2007/275/ЕО на Комисията от 17 април 2007 г. относно списъците с животни и продукти, които подлежат на проверка в граничните инспекционни пунктове съгласно Директиви 91/496/ЕИО и 97/78/ЕО на Съвета (ОВ L 116, 4.5.2007 г., стр. 9).

⁽²⁾ Процедура по уведомяване по силата на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1).

За да улеснят безопасното преразпределяне на хранителни излишъци, някои държави членки и отраслови организации са създали или понастоящем разработват специални насоки относно даряването на храни от сектора на обществено хранене/хотелиерството⁽¹⁾.

5.4. Замразяване на хранителни излишъци за улесняване на преразпределянето

В неотдавнашни обсъждания с държавите членки относно насоките, които са необходими на равнище ЕС, за да се улесни даряването на храни, експерти посочиха, че практиката на замразяване на храни преди изтичането на срока им на годност, за да може срокът на съхранение да се удължи и да се улесни безопасното преразпределяне, заслужава да бъде разгледана допълнително на равнището на ЕС, тъй като получената от организациите за преразпределяне и благотворителност храна невинаги може да бъде дарена на клиента преди изтичането на срока на годност. От хигиенни съображения обаче Регламент (ЕО) № 853/2004 предвижда храните от животински произход, предназначени за замразяване, да бъдат замразявани без неправомерно отлагане след производството⁽²⁾. Това изискване не се прилага за търговците на дребно, които доставят на други стопански субекти в областта на храните, като хранителни банки, при условие че дейността на тези търговци на дребно е странична, локална и ограничена по смисъла на член 1, параграф 5, буква б), подточка ii). Държавите членки, които предоставят възможност за замразяване на храни от животински произход с цел преразпределяне, следва да приемат съответните национални мерки и да ги съобщят на Комисията и останалите държави членки.

6. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ХРАНИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

6.1. Правен контекст

С Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾ за предоставянето на информация за храните на потребителите се установяват общите принципи, изисквания и отговорности, уреждащи предоставянето на информация за храните, и по-специално етикетирането на храните. Целта му е да се гарантира високо равнище на защита на здравето и интересите на потребителите, като на последните се предостави основа за вземане на информирани решения и за безопасна употреба на храната. В контекста на преразпределянето на хранителни излишъци от решаващо значение е да се гарантира, че крайните бенефициери имат достъп до същата информация, която се изисква и предоставя при закупуването на храни в магазин.

Списъкът на задължителните данни, които трябва да бъдат включени в етикета на храните, е посочен в член 9, параграф 1 от регламента и включва, наред с другото: наименование на храната; списък на съставките; срок на минимална трайност (т.е. „най-добър до“) или срок на годност („използвай преди“), когато е приложимо; специални условия за съхранение и/или условия за употреба; и обявяване на хранителната стойност. В разпоредбите относно етикетирането в друго законодателство на ЕС, включително секторно законодателство (например Регламент (ЕО) № 853/2004 относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход, общите правила за организация на пазара като Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, различни маркетингови стандарти) или в националното законодателство може да се изисква предоставянето на друга задължителна информация.

Отговорности на стопанските субекти в областта на храните

В член 8 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 се определят отговорностите на стопанските субекти в областта на храните относно предоставянето на информация за храните на потребителите. В него се казва, наред с другото, че:

- стопанският субект в областта на храните, който отговаря за информацията за храните, е стопанският субект, под чието име или търговско наименование храната се предлага на пазара или се внася,
- стопанският субект в областта на храните трябва да осигури наличието и точността на информацията за храните в съответствие с приложимото законодателство на ЕС и със съответните мерки, установени с националните законодателства,
- стопанските субекти в областта на храните, чиито дейности не засягат информацията за храните, не трябва да доставят храни, за които знаят или предполагат, въз основа на информацията, с която разполагат в качеството си на търговци, че не отговарят на изискванията на приложимото законодателство в областта на информацията за храните,

⁽¹⁾ Вж. „Насоки относно даряването на храна“ на: http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library_en

⁽²⁾ Месото, предназначено за замразяване, трябва да бъде замразено без неправомерно отлагане след производството [Регламент (ЕО) № 853/2004]. Това изключва възможността за замразяване на такива продукти в края на техния срок на съхранение поради съображения, свързани с хигиената и качеството.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

- стопанските субекти в областта на храните, в рамките на контролираните от тях дейности, не трябва да променят информацията, съпровождаща дадена храна, ако тази промяна би заблудила крайния потребител или по друг начин би намалила равнището на защита на потребителя и възможностите за крайния потребител да направи информиран избор. Стопанските субекти в областта на храните носят отговорност за всякакви промени, които внасят в информацията, съпровождаща дадена храна,
- стопанските субекти в областта на храните, в рамките на контролираните от тях дейности, трябва да гарантират съответствието с изискванията на законодателството в областта на информацията за храните и на съответните национални разпоредби, които имат отношение към тяхната дейност, и трябва да следят за спазването на тези изисквания.

Как трябва да се предоставя задължителната информация?

За предварително опакованите храни в член 12, параграф 2 се посочва, че задължителната информация за храните трябва да се поставя директно на опаковката или на етикета, прикачен към нея. В някои случаи тази информация може да бъде представена и в търговските документи, отнасящи се до храните, когато може да се гарантира, че тези документи съпровождат храните, за които се отнасят, или са били изпратени преди или едновременно с доставката. В член 8, параграф 7 се уточнява, че предоставянето на информация чрез търговски документи е възможно в случаите: когато предварително опакованата храна е предназначена за крайния потребител, но се предлага на пазара на етап, който предхожда продажбата на краен потребител, и когато на този етап не се включва продажба за заведения за обществено хранене (за допълнително приготвяне, преработка, разфасоване или нарязване).

В допълнение към информацията за храните, която се предоставя в търговски документи, върху външната опаковка, в която предварително опакованите храни се представят на пазара, трябва да бъдат посочени и следните данни: наименование на храната, срок на минимална трайност или срок на годност, евентуални специални условия за съхранение и/или условия за употреба и име или търговско наименование и адрес на стопанския субект в областта на храните, който отговаря за предоставянето на информация за храните (както е посочено в член 8, параграф 1).

За непредварително опакованите храни в член 44 са предоставени допълнителни пояснения относно информацията, която трябва да бъде предоставена, и начините, по които следва да се направи това. В него се посочва, че когато храните се предлагат за продажба на краен потребител или на заведение за обществено хранене без предварително опаковане, или когато храните са опаковани в търговските помешения по искане на потребителя или са предварително опаковани за директна продажба, предоставянето на данните, посочени в член 9, параграф 1, буква в), е задължително. Това означава, че потребителят трябва да бъде информиран за наличието в храната на всички съставки или спомагателни вещества, изброени в приложение II към регламента, или получени от вещество или продукт, посочени в приложение II, причиняващи алергии или непоносимост, които се използват за производство или приготвяне на храна и все още присъстват в крайния продукт, дори и в изменен вид.

В член 44 се посочва също, че държавите членки могат да приемат национални мерки за начините, по които се предоставят данните относно алергените (както и всички други предвидени в правилата на ЕС задължителни данни, които се изискват от националното законодателство за непредварително опаковани храни), и, при необходимост, за формата им на изразяване и представяне. Някои държави членки например са приели специално законодателство, позволяващо поставянето на надписи в магазините, които да поясняват, че допълнителна информация относно алергените може да бъде получена от персонала.

В конкретния случай на непредварително опаковани продукти от риболов и аквакултури задължителната информация може да се предостави при продажбата на дребно чрез търговска информация като билбордове или плакати.

Модел дружество-дружество vs модел дружество-потребител

Стопанските субекти в областта на храните, доставящи храни на други стопански субекти в областта на храните, които не са предназначени за крайния потребител или за заведения за обществено хранене, гарантират, че тези други стопански субекти в областта на храните разполагат с достатъчно информация, за да могат да изпълняват задълженията си във връзка с наличието и точността на информацията за храните (както е посочено в член 8, параграф 2), например като включват тази информация в търговски документи, ако тя не присъства върху самата храна.

Що се отнася до специфичната информация за потребителя, която трябва да бъде предоставена за продуктите от риболов и аквакултури, нейното предаване се осигурява чрез специфични за сектора правила за проследяване, когато е приложимо. За преработени и предварително обработени продукти от риболов и аквакултури (които попадат в обхвата на кодове 1604 и 1605 от Комбинираната номенклатура ⁽¹⁾), се прилага общото правило по член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

⁽¹⁾ Комбинирана номенклатура (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/combined-nomenclature_en).

6.2. Последници за преразпределянето на хранителни излишъци

6.2.1. Изисквания за информация за предварително опаковани храни

Независимо дали храната се закупува от потребителите, или се предоставя безвъзмездно на крайните бенефициери посредством механизми за продоволствена помощ или други механизми за преразпределяне на храни, информацията за храните трябва да присъства и да бъде предоставена на крайния бенефициер в съответствие с разпоредбите на ЕС и съответните национални правила, свързани с предоставянето на потребителите на информация за храните. Когато етикетът на дарената храна съответства на всички законови изисквания, задълженията за предоставяне на информация за храните може лесно да бъдат изпълнени. Когато обаче хранителният излишък се генерира например на ниво производство, поради неправилно маркиране на продуктите и/или грешки при етикетирането, които възпрепятстват достъпът на хранителния продукт до обичайните канали за продажба на дребно, трябва да се направят допълнителни уточнения и/или да се вземат допълнителни мерки, за да се гарантира, че крайният бенефициер получава цялата необходима задължителна информация.

По отношение на предварително опаковани храни, предоставени на крайния потребител, правилата на ЕС изискват всички задължителни данни да фигурират върху опаковката или прикачения към нея етикет. В случаите, когато храна с неточна информация върху етикета не може да бъде етикетирана повторно преди преразпределянето, стопанският субект в областта на храните, който отговаря за информацията за храните (вж. член 8, параграф 1), трябва да предостави цялата необходима информация на организацията за преразпределяне и/или благотворителност, за да се гарантира, че последната може да изпълни задълженията си относно предоставянето на информация за храните на крайния бенефициер. Някои държави членки са предоставили насоки, за да гарантират, че безопасна и годна за консумация храна, която иначе би била изхвърлена, може да бъде преразпределена, като едновременно с това се осигури достъпът на крайния бенефициер до цялата необходима информация (вж. член 9, параграф 1) дори ако тази информация не фигурира директно върху етикета. Когато обаче грешката при етикетирането може да има последици за общественото здраве (например във връзка с информация за наличието на алергени), държавите членки може да изискват грешката върху етикета на съответния продукт да бъде коригирана, преди той да може да бъде дарен.

6.2.2. Езикови изисквания

Регламент (ЕС) № 1169/2011 изисква задължителната информация за храните да се предоставя на език, който е лесно разбираем за потребителите от държавите членки, в които се предлага на пазара храната⁽¹⁾. Освен това държавите членки, в които се предлага продуктът, могат да поставят като условие използването на конкретен език⁽²⁾.

На практика това е(са) официалният(ите) език(ци) на държавата, в която храната се пуска на пазара. Възможно е обаче задължителната информация да бъде предоставена на чужд език, който е лесно разбираем за потребителите. Съществуват много примери за термини или изрази, които могат лесно да бъдат разбрани от потребителя, въпреки че не са на неговия език. В такива случаи изискването за промени в етикетирането би изглеждало непропорционално.

Тъй като етикетирането на хранителни продукти на чужд език може да създаде пречка за по-нататъшното преразпределяне на храните, някои държави членки са разработили насоки в това отношение.

6.2.3. Изисквания за информация за непредварително опаковани храни

Важно е потребителите да получават необходимата информация за храната, която консумират, когато тя не е предварително опакована и когато хранителните продукти са преработени, приготвени и съгответни за по-нататъшно консумиране от заведение за обществено хранене или (социален) ресторант. Както е посочено в раздел 6.1, в такива случаи информацията, която се изисква за храните, е ограничена до данните за наличие на алергени и всяка друга допълнителна информация, която се изисква от национални правила.

В член 44 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 се посочва също, че държавите членки могат да приемат национални мерки за начините, по които се предоставя информация за алергените (и евентуална друга задължителна информация), и, при необходимост, за формата им на изразяване и представяне.

Следователно държавите членки разполагат с правомощията да осигурят всички необходими правила, които да гарантират, че информацията за алергените в храните се предоставя на организациите за преразпределяне и благотворителност и в крайна сметка на потребителите по удобен и ефикасен начин. Повечето държави членки вече са приели такива мерки.

⁽¹⁾ Член 15 от него. Това изискване не е ново; то е установено за първи път в член 14 от Директива 79/112/ЕИО на Съвета (ОВ L 33, 8.2.1979 г., стр. 1) относно етикетирането на храните.

⁽²⁾ Член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

6.3. Отбелязване на датите

6.3.1. Правен контекст

Целта на отбелязването на датите върху етикетите на храните е да се помогне на потребителите да използват храните по безопасен и оптимален начин. Означението на датата е знак, указващ срока, в който храната може да бъде съхранявана при определени условия на съхранение. Основният законодателен акт на ЕС относно отбелязването на датите е Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите.

Съществуват два вида означения на датите:

- означението „най-добър до“, което е подходящо за повечето храни и посочва срока, в който при подходящо съхранение разумно може да се очаква храната да запази оптималното си състояние. То е свързано с качеството на храните. Някои храни са освободени от изискването за посочване на срок на минимална трайност („най-добър до“), например пресни плодове, зеленчуци, вина, сол, захар, оцет, дъвки,
- означението „срок на годност“, или „използвай преди“, се изисква за храни, които са бързо развалящи се от микробиологична гледна точка и по тази причина след кратък период от време могат да представляват непосредствена опасност за здравето на хората. Срокът на годност е свързан с безопасността; след изтичането на срока на годност се счита, че храната не може да бъде пусната на пазара, тъй като не отговаря на изискванията за безопасност.

Форматът, който ще се използва за отбелязване на гореспоменатите означения, е уреден в приложение X към Регламент (ЕС) № 1169/2011.

В сътрудничество с държавите — членки на ЕС, Европейската комисия изготви брошура ⁽¹⁾, която предоставя допълнителна информация относно значението на тези два срока, както и относно превода на термините на всеки от националните езици. Освен това Комисията публикува инфографика, предназначена да помогне за изясняване на значението на тези понятия, както и последните констатации относно тълкуването на тези термини от страна на потребителите ⁽²⁾. Организации на държавите членки и заинтересованите страни също провеждат информационни кампании и разработват инструменти във връзка с отбелязването на датите, чиято цел е да се предоставят насоки на стопанските субекти в областта на храните и съвети на потребителите при работата им с хранителните продукти ⁽³⁾.

6.3.2. Последици за преразпределянето на хранителни излишъци

Определянето на датите за срок на годност („използвай преди“) и минимална трайност („най-добър до“) е отговорност на производителите на храни. С изключение на яйцата за консумация законодателството на ЕС не определя начините, по които се определя отбелязването на датите (т.е. избора на срока на годност („използвай преди“) и на минимална трайност („най-добър до“) или срока на съхранение на продукта). Докато консумацията на храни след изтичането на срока на годност може да породи опасения, свързани с безопасността, след изтичането на срока на минимална трайност („най-добър до“) храните все още са безопасни за консумация, при условие че са спазени инструкциите за съхранение и опаковката не е повредена. По отношение на срока на минимална трайност („най-добър до“) производителите гарантират качеството на храните (например хрупкавост, цвят, вкус...) и съответствието с обявеното върху етикета (например хранителни претенции относно нивото на витамин С в дадена храна) до изтичането на срока на минимална трайност.

Що се отнася до даряването на храни с обозначен срок на годност („използвай преди“), дарителите следва да гарантират достатъчен срок на съхранение при доставката на такива продукти на хранителни банки и други благотворителни организации, за да се осигури безопасното им разпределяне и употребата им от крайния потребител преди посочения срок на годност. Някои държави членки са определили конкретни правила относно минималния срок на съхранение, които следва да бъдат предоставени на разположение при даряването на хранителните продукти ⁽⁴⁾.

Предлагането на пазара на храни с изтекъл срок на минимална трайност (т.е. „най-добър до“) е разрешено съгласно правилата на ЕС, при условие че съответните храни са все още безопасни и тяхното представяне не е подвеждащо. Пускането на пазара на храни с изтекъл срок на минимална трайност е разрешено на всеки етап от веригата за доставка на храни. Стопанският субект в областта на храните (например търговец на дребно) носи отговорност да гарантира, че храната е все още безопасна за консумация от човека и че потребителите са надлежно информирани, че въпросният продукт е с изтекъл срок на минимална трайност (например такива продукти могат да бъдат пускани на пазара отделно с обозначения, указващи изтичането на срока на минимална трайност).

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_best_before_bg.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/fw_eu_actions_date_marking_infographic_en.pdf

⁽³⁾ Дания:

„схема за вземане на решения“ относно отбелязването на датите http://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_da_mind-the-date_decision-tree.pdf

⁽⁴⁾ Например във Франция споразумението, с което се установяват договореностите относно даренията на хранителни продукти между предприятията и благотворителните организации (определени в Закон № 2016-138 от 11 февруари 2016 г.), налага производителите и търговците на дребно да предоставят храни с обозначен срок на годност, който предполага срок на съхранение от минимум 48 часа след доставката им на хранителни банки и други благотворителни организации.

Някои държави членки ограничават или дори забраняват пускането на пазара на храни с изтекъл срок на минимална трайност, което води до предотвратими хранителни отпадъци⁽¹⁾. Подобни практики, които ограничават оползотворяването и преразпределянето на храните, може да се дължат на липса на яснота относно това колко време след изтичането на срока на минимална трайност („най-добър до“) даден хранителен продукт може да бъде предоставен на потребителите и на необходимостта да се зачита ролята на стопанските субекти в областта на храните, които носят отговорност за определянето на отбелязването на датите. Освен това някои стопански субекти в областта на храните може да имат собствени вътрешни стандарти относно това колко време след изтичането на срока на минимална трайност продуктът може да бъде преразпределян за консумация от човека, например предвид спецификациите за качество.

За да улеснят преразпределянето на храни с изтекъл срок на минимална трайност някои национални органи в държавите членки са предоставили на участниците допълнителни насоки относно хранителните продукти, които могат да бъдат използвани/разпространявани от хранителните банки и други благотворителни организации след изтичането на срока на минимална трайност, както и индикативни срокове за всяка съответна категория храни⁽²⁾. Публичните органи обаче подчертават, че тези насоки са само препоръчителни и че възможността за разпределяне на храни с изтекъл срок на минимална трайност трябва да се оценява за всеки конкретен случай. Ако има основание да се счита, че дадена храна вече не би могла да е годна за консумация, тя не следва да се разпространява. Условието за правилно съхранение и целостта на опаковките трябва винаги да бъдат гарантирани.

6.3.3. Яйца: правила за отбелязване на датите и практики за преразпределяне

В съответствие с правилата за търговия на ЕС яйцата от клас А (т.е. яйцата за консумация) трябва да имат етикет с отбелязан срок на минимална трайност („най-добър до“), който се определя на 28 дни след снасянето⁽³⁾. В правилата на ЕС относно хигиената на храните⁽⁴⁾ се уточнява допълнително, че яйцата трябва да бъдат доставени на потребителя най-много 21 дни, след като са снесени. Това означава, че след изтичането на 21 дни яйцата вече не могат да се продават в магазините за търговия на дребно, потребителите, закупили яйца до тази дата обаче, ще разполагат с още една седмица, в която могат да бъдат сигурни за качеството и свежестта на закупените яйца.

С цел предотвратяване на хранителните отпадъци търговците на дребно може да продават яйца след изтичането на 21-дневния срок на предприятия за преработка на яйца⁽⁵⁾ с цел производство на яйчени продукти и/или преработени яйца (при достатъчно висока температура), за да позволят тяхното по-нататъшно използване. По същата логика след изтичането на 21-дневния срок яйцата може също така да бъдат предоставени за целите на преразпределянето на храни, при условие че приемният стопански субект в областта на храните (например благотворителна организация) обработва яйцата (при достатъчно висока температура, за да гарантира тяхната безопасност), преди да ги предостави на потребителите.

7. ФИСКАЛНИ ПРАВИЛА

Данъкът върху добавената стойност може да има последици за прехвърлянето на хранителните излишъци от дарителите към хранителните банки и други благотворителни организации.

Други фискални инструменти (като данъчни облекчения и облекчения на корпоративния данък) могат да предоставят икономически стимули за даряването на храни и така да подпомогнат за преразпределянето на излишъците на годна за консумация храна и за предотвратяването на хранителни отпадъци.

7.1. Данък върху добавената стойност (ДДС)

Данъкът върху добавената стойност (ДДС) се урежда на равнището на ЕС от директивата за ДДС⁽⁶⁾, която трябва да бъде транспонирана в националното законодателство. Законодателството в областта на ДДС, което се прилага в държавите — членки на ЕС, понякога може да има последици за даряването на храна, тъй като се възприема като пречка за прехвърлянето на хранителни излишъци между дарителите, хранителните банки и други благотворителни организации⁽¹⁾. Адаптирайки правилата, приложими за стоките, които се предоставят безвъзмездно (съгласно членове 16 и 74 от Директивата за ДДС), държавите членки могат да улеснят даряването на хранителни излишъци за благотворителни цели.

⁽¹⁾ Сравнително проучване на законодателството и практиките на държавите — членки на ЕС, в областта на даряването на храни, Европейски икономически и социален комитет, 2014 г.

⁽²⁾ Вж. например: Белгийска агенция по безопасност на храните — Циркулярно писмо относно разпоредбите, приложими за хранителните банки и благотворителните сдружения, 8 февруари 2017 г.; Италия — Ръководство за добри практики за нуждите на благотворителните организации, Caritas Italiana, Fondazione Banco Alimentare Onlus, март 2016 г.

⁽³⁾ Член 2 от Регламент (ЕО) № 589/2008 на Комисията от 23 юни 2008 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета относно стандартите за търговия с яйца (ОВ L 163, 24.6.2008 г., стр. 6).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 853/2004 (приложение III, раздел X, глава I.3).

⁽⁵⁾ В съответствие с хигиенните правила на ЕС за храните от животински произход търговците на дребно могат да доставят яйца на друго предприятие, ако отговарят на всички разпоредби на Регламент (ЕО) № 853/2004 (включително одобрение от националните органи) или ако доставката се счита за „странична, локална и ограничена“ дейност и е регламентирана посредством нотифицирани на Европейската комисия национални мерки. За допълнителна информация, вж. раздел 5.2.

⁽⁶⁾ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

На 7 декември 2012 г. Комитетът по ДДС на ЕС постигна съгласие относно насоки⁽¹⁾ за гарантиране на еднаквото прилагане на Директивата за ДДС в държавите — членки на ЕС. Насоките дават конкретни указания относно прилагането на членове 16 и 74 по отношение на даряването на храни:

„Комитетът по ДДС единодушно приема, че даряването на храни на нуждаещите се, извършено безвъзмездно от данъчно-задължено лице, се счита за възмездна доставка на стоки в съответствие с член 16, първа алинея от Директивата за ДДС освен в случаите когато дарението отговаря на определените от държавата членка условия, за да се счита за подарък с малка стойност по смисъла на член 16, втора алинея от Директивата за ДДС.

Комитетът по ДДС единодушно приема, че в случаите когато такова дарение трябва да се третира като възмездна доставка на стоки, данъчната основа е покупната цена на дарените стоки (или сходните стоки, или при липса на покупна цена — себестойността), коригирана в съответствие със състоянието на тези стоки към момента на даряването, както е предвидено в член 74 от Директивата за ДДС.“

Прилагане на правилата за ДДС в областта на преразпределянето на храни в държавите — членки на ЕС

В някои държави членки при даряване на храни на хранителни банки се заплаща малък или нулев ДДС, тъй като националните органи считат, в съответствие с член 74 от Директивата за ДДС, както е транспонирана в националното законодателство, че стойността на дарените храни малко преди изтичането на срока на минимална трайност/срока на годност е малка или нулева. Други държави — членки на ЕС, напротив, считат, че цената на готов за даряване продукт е идентична на покупната му цена при обичайни търговски сделки. Така ДДС се изчислява въз основа на търговската цена с отрицателни последици за даряването на храни⁽²⁾.

Изводите от сравнителното проучване на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК) относно законодателството и практиките в областта на даряването на храни показват, че повечето от разглежданите държави членки⁽³⁾ не налагат ДДС върху храни, дарявани на хранителни банки, при условие че са изпълнени определени условия. От проучването на ЕИСК, както и от допълнителните данни, предоставени на Комисията от експерти от държавите членки, става ясно, че Белгия, Германия, Гърция, Дания, Италия, Нидерландия, Полша, Португалия и Хърватия са въвели специални разпоредби в собственото си данъчно законодателство, за да се справят с проблема с ДДС във връзка с даряването на храни. В Обединеното кралство повечето храни са с нулева ставка, но съществуват изключения, за които се прилага стандартната ставка (т.е. 20 % ДДС), като сладкарските изделия, шоколадовите бисквити, чипса и т.н. На практика повечето храни, дарявани на благотворителни организации в Обединеното кралство, са с нулева ставка, което означава, че дружествата могат да ги даряват, без да се налага да плащат данъци. В Испания и Швеция не съществуват специални разпоредби относно ДДС във връзка с даряването на храни.

Допълнителни разяснения на законодателството на ЕС

В отговор на въпрос на Европейския парламент⁽⁴⁾ Комисията изрази становището, че даряването на храни на хранителни банки и други благотворителни организации не следва да бъде възпрепятствано с данъчни пречки. В съответствие с одобренията от Комитета по ДДС на ЕС насоки Комисията препоръчва при определянето на ДДС върху дарените храни стойността на стоките да се коригира в зависимост от обстоятелствата и състоянието им към момента на даряването. Когато даряването на храни се извършва малко преди изтичането на срока на минимална трайност/срока на годност или когато стоките не са годни за продажба, но могат да бъдат консумирани безопасно, тези обстоятелства следва да се вземат предвид от държавите членки при определяне на дължимия ДДС, който дори може да бъде нулев в случаите, когато храната всъщност няма стойност⁽⁵⁾.

7.2. Фискални стимули

Някои държави членки се стремят да стимулират даряването на храни, като предлагат данъчни облекчения. Други предоставят данъчни кредити в подкрепа на схеми за преразпределяне.

⁽¹⁾ Съгласуваните насоки на Комитета по ДДС са публикувани на адрес:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf

⁽²⁾ *Review of EU legislation and policies with implications on food waste* [„Преглед на законодателството и политиките на ЕС, които имат последици за хранителните отпадъци“], FUSIONS, 2015 г., 15 юни 2015 г.

<https://www.eu-fusions.org/index.php/about-food-waste/283-food-waste-policy-framework>

⁽³⁾ Белгия, Германия, Гърция, Дания, Испания, Италия, Обединено кралство, Полша, Португалия, Унгария, Франция и Швеция. Сравнително проучване на законодателството и практиките на държавите — членки на ЕС, в областта на даряването на храни, Европейски икономически и социален комитет, 2014 г.

⁽⁴⁾ E-009571/2014 (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2014-009571&language=EN>)

⁽⁵⁾ Препоръката е формулирана след проведените от Комисията обсъждания с държавите членки относно определянето на ДДС върху храни, които се даряват на нуждаещите се.

Стимулите по отношение на корпоративния данък, които са въведени в няколко държави членки (например Франция, Испания и Португалия), са доказали своята ефективност за насърчаването на даряването на хранителни излишъци от предприятията. Във Франция 60 % ⁽¹⁾, а в Испания 35 % от нетната счетоводна стойност на дарената храна може да се заяви под формата на корпоративен данъчен кредит, което означава, че дарителите на храни могат да приспадат този процент от стойността на дарената храна от корпоративния данък върху приходите си. Сравнителното проучване, проведено от ЕИСК, показва също така, че в повечето от другите разгледани държави членки даряването на храна може да се разглежда като подлежащ на приспадане разход и да намали облагаемия доход (в рамките на определени граници и прагове в зависимост от държавите членки). ЕИСК уточнява, че Португалия е въвела засилен режим на данъчно приспадане, което означава, че дарителите могат да приспадат до 140 % от стойността на храната към момента на даряването, при условие че храната се използва за социална цел (например доставка на хранителни банки) и се ограничава до 8/1 000 от оборота на дарителя.

8. ДРУГИ ПРОГРАМИ НА ЕС

8.1. Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и дарения на храни

Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD) има конкретната цел да допринесе за облекчаването на най-тежките форми на бедност в ЕС, като предоставя нефинансова помощ на най-нуждаещите се лица в Съюза. Помощта от FEAD може да бъде под формата на хранителна помощ, основно материално подпомагане (дрехи, обувки, хигиенни артикули и т.н.) или дейности за насърчаване на социалното приобщаване на най-нуждаещите се лица.

Във всяка държава членка FEAD се изпълнява с помощта на партньорски организации — публичноправни организации и/или организации с нестопанска цел — които отговарят за разпределянето на помощта или за осъществяването на дейностите за социално приобщаване.

Храната, която се разпределя от партньорските организации, може да бъде закупена със средства на FEAD, но може също така да бъде дарена. Оперативна програма на FEAD може да предвижда финансиране за дарения на храни, при които храната се дарява на партньорска организация и се разпределя безвъзмездно на най-нуждаещите се лица. Разходите на партньорските организации за събирането на дарената от дарителя храна и за нейното транспортиране, съхраняване и разпределяне на най-нуждаещите се лица може да бъдат покрити със средства от FEAD. По този начин FEAD може да допринесе за намаляване на хранителните отпадъци. FEAD може да подкрепя и дейности за повишаване на осведомеността, които партньорските организации извършват сред потенциалните дарители.

Възможността за финансиране на дарения на храни трябва да бъде предвидена в съответната оперативна програма на FEAD. В Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ се посочва, че средствата се възстановяват въз основа на действително направени и платени от партньорските организации разходи ⁽³⁾. Комисията обаче предложи редица изменения на Регламент (ЕС) № 223/2014 като част от предложението за преразглеждане на Финансовия регламент, приет на 14 септември 2016 г. [COM(2016) 605 final]. Едно от тези изменения, ако бъде прието, ще даде възможност на държавите членки да използват и опростени възможности за отчитане на разходите при финансирането на даренията на храни. В резултат на това държавите членки ще могат да определят фиксирани ставки, еднократни суми или единични разходи и да ги използват като основа за плащанията към партньорските организации, които събират и разпределят дарени храни.

Комисията създаде мрежа на FEAD за обмен на опит и добри практики между заинтересованите страни по линия на FEAD. Това е форум, в който партньорските организации могат да споделят своя опит с дарените храни: <http://ec.europa.eu/feadnetwork>

8.2. Обща организация на пазарите на селскостопански продукти

Режимът на ЕС за управление на пазара (елемент на „общата организация на пазарите на селскостопански продукти“) активно подкрепя сектора на плодовете и зеленчуците посредством четири общи цели: по-конкурентоспособен и пазарно ориентиран сектор; по-малко дължащи се на кризи колебания в доходите на производителите; по-голямо потребление на плодове и зеленчуци в ЕС; и повишено използване на екологосъобразни техники за отглеждане и производство.

За да се възползват от режима за плодовете и зеленчуците, производителите се насърчават да се присъединяват към организации на производители (ОП), които получават подкрепа за изпълнението на оперативни програми въз основа на национална стратегия.

⁽¹⁾ С ограничение от 0,5 % от оборота на дружеството.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 72, 12.3.2014 г., стр. 1).

⁽³⁾ Вж. член 26, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) № 223/2014.

Мерките за предотвратяване и управление на кризи в рамките на общата организация на пазарите на селскостопански продукти (ООП) предлагат на организациите на производителите възможността да изтеглят от пазара определени количества плодове и зеленчуци. Предвид факта, че производството на плодове и зеленчуци е подложено на значителни колебания и че продуктите са сезонни и много бързо развалящи се, режимите за изтегляне от пазара улесняват управлението на пазарния излишък, който може да възникне. Финансова подкрепа, изцяло за сметка на бюджета на Съюза, се предоставя, ако изтеглените от пазара плодове и зеленчуци биват предназначени за безвъзмездно разпределяне на продукти посредством благотворителни организации (в рамките на 5 % от обема на търгуваната продукция за всяка ОП). При поискване обаче държавите членки могат да разрешат на благотворителните организации и институции, които получават такива продукти, да искат принос от крайните получатели.

Законодателството на ЕС дава предимство на безвъзмездното разпределяне (изтегляне с благотворителна цел) пред други предназначения, като отпуска по-високо ниво на финансова подкрепа. Когато плодовете и зеленчуците се изтеглят от пазара за други предназначения (т.е. нехранителна употреба като компостиране, производство на торове, преобразуване на енергия и т.н.), финансовата помощ от Съюза се ограничава до 50 % (или при някои условия 60 %) от действително направените разходи. Следователно тези изтегляния на плодове и зеленчуци от пазара представляват форма на организирано дарение в полза на крайни получатели.

Безвъзмездното разпределяне на изтеглени от пазара плодове и зеленчуци засяга следните бенефициери: благотворителни организации и фондации, одобрени от държавите членки; места за лишаване от свобода; училища; детски ваканционни лагери; и посочени от държавите членки болници и домове за възрастни хора.

Тези бенефициери предприемат всички необходими стъпки, за да гарантират, че разпределените по този начин количества допълват количествата, които обикновено се закупуват от подобни предприятия, и че разполагат с достатъчен капацитет за съхранението на получените продукти.

Освен това правилата на общата организация на пазарите (ООП) позволяват преработването на изтеглени от пазара плодове и зеленчуци, предназначени за безвъзмездно разпределяне. В подобни случаи плащане в натура от страна на бенефициерите на безвъзмездно разпределяните продукти в полза на преработвателите на плодове и зеленчуци може да се разреши, при условие че на равнището на държавата членка са въведени подходящи правила, които да гарантират, че преработените продукти са предназначени за крайните получатели.

Предвижда се и специфично етикетирание за популяризиране на източника и на използването на средства от ЕС. Като отпуска по-висок процент участие, Съюзът ясно показва, че дава предимство на преразпределянето на изтеглените от пазара продукти към нуждаещите се чрез благотворителни организации и други одобрени от държавите членки институции.

8.3. Обща организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури

Приносът за устойчивата експлоатация на живите морски биологични ресурси е сред основните цели на ООП на продукти от риболов и аквакултури. Основните участници, които отговарят за постигането на тази цел, са организациите на производителите (ОП).

Две допълнителни цели в този контекст са избягването и намаляването, доколкото е възможно, на нежелания улов и ако той не може да бъде избегнат – използването му по най-добрия начин. За да се постигнат целите за опазване на общата политика в областта на рибарството на ЕС и с оглед насърчаване на практиките на селективен риболов, за някои видове се прилагат минимални референтни размери за опазване. Вследствие на това за тези видове уловът, който е под минималния размер на опазване, не може да се използва за пряка консумация от човека. Той обаче може да се използва за други цели, стига те да не водят до създаването на пазар за маломерна риба.

Друга важна дейност на ОП е коригирането на производството спрямо пазарните изисквания. Като планират риболовните дейности съобразно с търсенето на пазара по начин, който гарантира задължително наличие на обект за търговски пласмент на разтоварената риба, ОП могат да осигурят възможно най-добри приходи за рибарите, като в същото време ограничат генерирането на хранителни отпадъци.

След реформата от 2014 г. ООП премахна повечето компенсационни мерки за изтегляне от пазара. За да се гарантира плавно въвеждане на новата система обаче, беше въведена временна мярка⁽¹⁾, която до края на 2018 г. позволява на ОП на рибни продукти да изтеглят продукти от пазара, когато пазарната цена е твърде ниска. Тази финансова помощ се предоставя при специфични условия, изискващи например продуктите да се пускат отново на пазара за консумация от човека (независимо дали възмездно или безвъзмездно).

Въпреки че ООП не насърчава специално даряването на продукти от риболов и аквакултури, тази възможност не се изключва. Предоставянето на рибни продукти за директна консумация от човека е ограничено само до продуктите, които отговарят на минималните референтни размери за опазване и на общите пазарни стандарти към момента на първото им предлагане за продажба или на първата продажба. Такова ограничение не се прилага за продуктите от аквакултури.

⁽¹⁾ Член 67 от Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, 20.5.2014 г., стр. 1).

Библиография

(BE) „Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives“, Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire, FAVV-AFSCA, 8 февруари 2017.

http://www.favv-afscab.be/denreesalimentaires/circulaires/_documents/2017-02-08_Circ-ob_Banquesalimentaires_FR_V3_clean.pdf

„Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations“. Европейски икономически и социален комитет, юни 2014 г.

http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/comparative-study-on-eu-member-states-legislation-and-practices-on-food-donation_finalreport_010714.pdf

„Counting the Cost of Food Waste: EU food waste prevention. 10th Report of Session 2013–14“ European Union Committee, House of Lords, UK.

<http://www.parliament.uk/documents/lords-committees/eu-sub-com-d/food-waste-prevention/154.pdf>

„European Hospitality Industry Guidelines to Reduce Food Waste and Recommendations to Manage Food Donations“. HOTREC Hospitality Europe, 2017 г.

„Every Meal Matters – Food donation guidelines“. FoodDrinkEurope/EuroCommerce/European Federation of Food Banks — одобрени от Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите на Европейската комисия, 2016 г.

http://www.fooddrinkeurope.eu/uploads/publications_documents/6194_FoodDrink_Europe_Every_Meal_Matters_screen.pdf

(FI) „Foodstuffs donated to Food Aid“, EVIRA Control Department, 21 май 2013 г.

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:902211/ATTACHMENT02.pdf>

„Food Redistribution in the Nordic Region, Experiences and results from a pilot study“ (TemaNord, 2014)

<http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:784307/FULLTEXT01.pdf>

„Food Redistribution in the Nordic Region: Phase II: Identification of best practice models for enhanced food redistribution“ (TemaNord, 2016)

<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A902211&dswid=-1064>

(FR) „Entreprises du secteur alimentaire: Guide pratique et réglementaire pour donner aux associations d'aide alimentaire“, DRAAF Rhône-Alpes.

http://draaf.auvergne-rhone-alpes.agriculture.gouv.fr/IMG/pdf/Guide_dons_alimentaires_-_20-septembre-1_cle0124ef.pdf

(FR) „Guide to Good Hygiene Practices in the distribution of foods by charity organisations“, French Federation of Food Banks, 2011.

(FR) Law № 2016-138 of 11 February 2016 regarding the fight against food waste, JORF № 0036 of 12 February 2016

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000032036289&dateTexte=&categorieLien=id>

(FR) Споразумение за дарение на хранителни продукти между дружество за търговия на дребно и одобрено сдружение за продоволствена помощ в изпълнение на член L. 230-6 от Кодекса за селското стопанство и морския риболов (Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime) (вж. <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeur-et-associations>)

„Review of EU legislation and policies with implications on food waste“, FUSIONS, June 2015.

<https://www.eu-fusions.org/index.php/publications/267-analysing-food-waste-policies-across-the-eu-28>

„Hospitality Food Surplus Redistribution Guidelines“, FUSIONS, September 2015.

<http://www.eu-fusions.org/phocadownload/feasibility-studies/Hospitality/Hospitalty%20Food%20Surplus%20Redistribution%20Guideline.pdf>

(IT) Закон № 166 от 19 август 2016 г. „Мерки относно даренията и разпределянето на хранителни продукти и лекарства за целите на социалната солидарност и ограничаването на отпадъците“ („Dispozioni concernenti la donazione e la distribuzione di prodotti alimentare e farmaceutici a fini di solidarietà sociale e per la limitazione degli sprechi“). Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana. № 202, 30 August 2016

<http://www.gazzettaufficiale.it/eli/gu/2016/08/30/202/sg/pdf>

(IT) Manual of Good Practices for Charitable Organisations, Caritas Italiana, the Fondazione Banco Alimentare O.N.L.U.S., 2016

(NL) Food Safety Handbook, Association of Dutch food banks, 2016

(PT) Procedures to be adopted for restaurants/catering services/events; Procedures for food donated by large establishments; Frequently Asked Questions – NGO DariAcordar with ASAE (Food and Economic Safety Authority) and the DGAV (National Authority for Animal Health)

Вж. също „допълнителни национални/отраслови насоки в областта на даряването на храни“, публикувани на:

http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Обобщена таблица на законовите разпоредби, имащи отношение към даряването на храни ⁽¹⁾

Общо законодателство в областта на храните	Регламент (ЕО) № 178/2002	— Този регламент се прилага за всички стопански субекти в областта на храните, които пускат храни на пазара, включително организации за преразпределяне и други благотворителни организации (член 3, параграф 2). — Всички участници в хранителната верига гарантират, че храните отговарят на изискванията на общото законодателство в областта на храните (член 17, параграф 1). — Стопански субект в областта на храните носи отговорност за спазването на всички изисквания на законодателството в областта на храните (например безопасност на храните, хигиена на храните, информация за храните, предназначена за потребителите) за дейностите, извършвани в контролираната от него част от хранителната верига (член 17). — В член 14 се определят основните изисквания за безопасност на храните, които трябва да бъдат спазвани от всички участници. — В член 18 от общото законодателство в областта на храните се въвежда понятието „възможност за проследяване“. — Дейностите, свързани с използването на храни и с консумацията на храни за лични домакински нужди, са изключени от приложното поле на регламента (член 1, параграф 3).
Пакет за хигиената на храните	— Регламент (ЕО) № 852/2004 — Регламент (ЕО) № 853/2004	— Всички стопански субекти в областта на храните трябва да изпълняват правилата на ЕС в областта на хигиената на храните. — Необходимо е да се осигури безопасността на храните по цялата хранителна верига, като се започне от първичното производство. — За храни, които не могат да се съхраняват безопасно при температура на околната среда, особено замразени храни, е важно да се поддържа хладилната верига. — Когато е приложимо, добрите хигиенни практики и процедури, основани на принципите на HACCP, трябва да се спазват по цялата хранителна верига. — За разпределянето/даряването на храни от животински произход се прилагат специфични изисквания.

⁽¹⁾ Таблица, основана на представеното от Европейския икономически и социален комитет „Сравнително проучване на законодателството и практиките на държавите – членки на ЕС, в областта на даряването на храни“ (Bio by Deloitte, 7 юли 2014 г.).

		— Хигиенните правила следва да се прилагат само за предприятия, чиято концепция включва известна продължителност на дейностите и известна степен на организираност (съображение 9 от Регламент (ЕО) № 852/2004).
Етикетирание и трайност на храните	Регламент (ЕС) № 1169/2011	— Стопанските субекти в областта на храните са длъжни да посочват срока на минимална трайност („най-добър до“) и срока на годност („използвай преди“). — Търговията с храни след изтичането на срока на минимална трайност е разрешена от законодателството на ЕС (разпространението на храни след изтичането на срока на годност обаче се счита за небезопасно и следователно е забранено). — Правилата относно хигиената на храните и информацията за храните, предназначена за потребителите, се прилагат само за предприятия, чието естество на работа включва известна последователност на действията и известна степен на организираност (съображение 15).
Правила за ДДС	Директива 2006/112/ЕО Насоки на Комитета по ДДС от неговото 97-о заседание ⁽¹⁾	— В съответствие с Директива 2006/112/ЕО за храни, предназначени за даряване, трябва да се плаща ДДС, ако платеният от дарителя ДДС при покупка, е бил приспаднал (член 16). — Облагаемата сума е покупната цена към момента на дарението, коригирана в зависимост от състоянието на стоките към момента на извършване на дарението (член 74). — За храни малко преди изтичането на срока на минимална трайност Комисията препоръчва държавите членки да обмислят възможността стойността, върху която се изчислява ДДС, да е доста ниска и дори близо до нулата в случаите, когато храната всъщност няма стойност.
Официален контрол	Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 206). Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните (ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1).	— Контрол на предприятията, произвеждащи продукти от животински произход, предназначени за консумация от човека. — Контрол за гарантиране на спазването на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях.

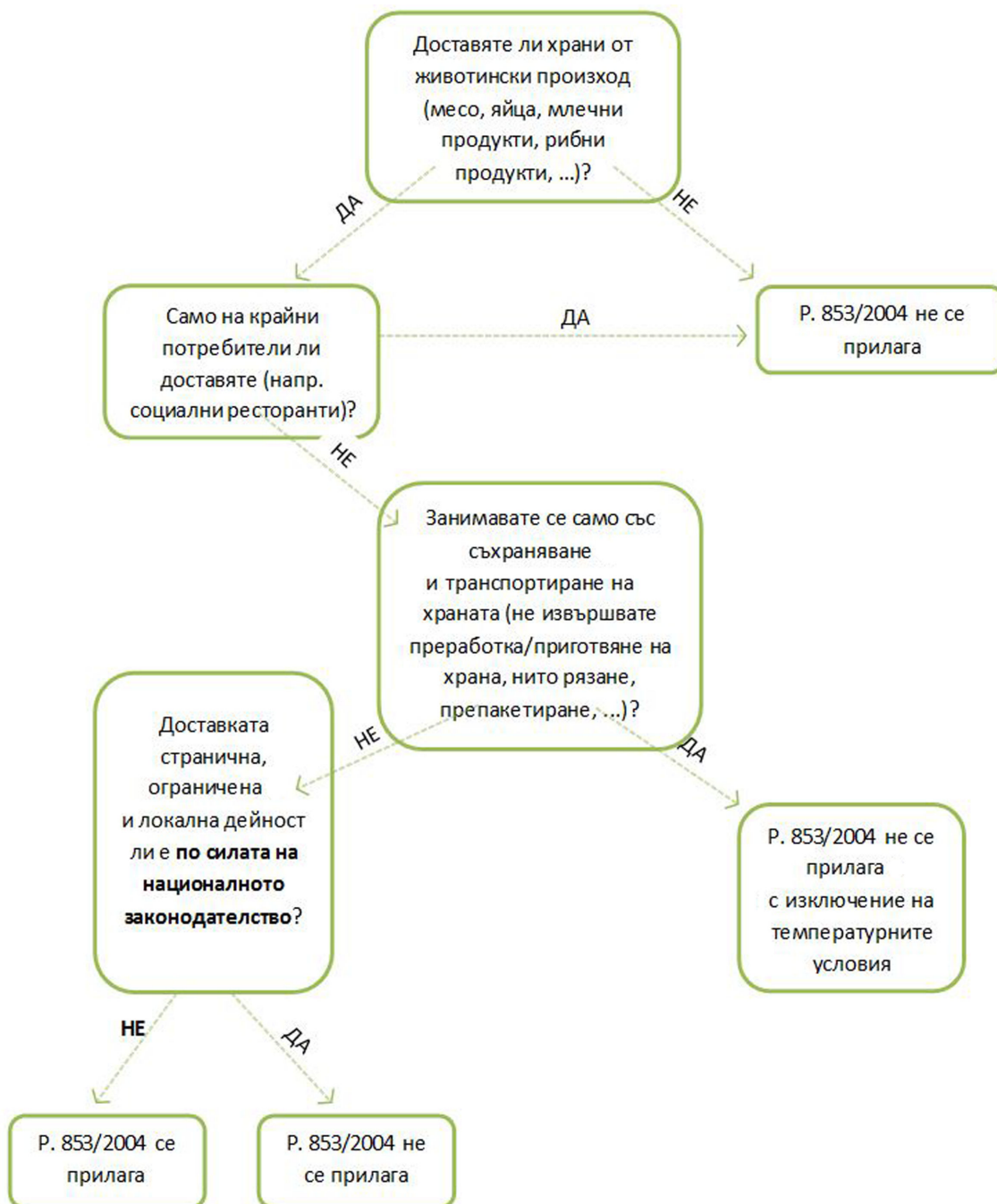
	Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) (ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1).	— Отнася се до официалния контрол и другите официални дейности, които се извършват с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита. Новите правила ще започнат да се прилагат постепенно, като основната дата на влизане в сила е 14 декември 2019 г.
Рамкова директива за отпадъците (РДО)	Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).	— Определя предотвратяването на отпадъците като първата стъпка в йерархията на отпадъците и изисква от държавите членки да разработят програми за предотвратяване на отпадъците. — Предложението за изменение на РДО [COM(2015)595 final] укрепва предотвратяването на хранителните отпадъци като част от цялостната политика за предотвратяване на отпадъците. Призовава държавите членки да намалят хранителните отпадъци на всеки етап от веригата на доставки, да наблюдават равнищата на хранителните отпадъци и да докладват на всеки две години. — Комисията ще приеме методика за измерване на хранителните отпадъци въз основа на положително становище на държавите членки.
Услуги на информационното общество (и по-специално електронна търговия)	Директива 2000/31/ЕО	— Допринася за правилното функциониране на вътрешния пазар, като гарантира свободното движение на услуги на информационното общество между държавите членки. — Сближава някои национални разпоредби относно услугите на информационното общество, свързани, наред с другото, с отговорността на посредниците. — Допълва законодателството на Съюза, приложимо към услугите на информационното общество, без да се засяга равнището на защита, по-специално в областта на общественото здраве и интересите на потребителите, както е установено в правилата на ЕС и в националните правила, доколкото това не ограничава свободата на предоставяне на услуги на информационното общество.

Обща организация на пазарите на селскостопански продукти	Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).	Член 34, параграф 4 относно изтеглянето от пазара за благотворителни цели. Понастоящем подобни изтегляния представляват форма на организирано безвъзмездно дарение в полза на крайни получатели. Относимото законодателство предоставя по-голяма подкрепа за безвъзмездното разпределяне (изтегляне от пазара за благотворителни цели), отколкото за изтеглянията с друго предназначение. Предвижда се и специфично етикетирание за популяризиране на източника и на използването на средства от ЕС. Приоритетното предназначение на изтеглените от пазара продукти очевидно е предоставянето на помощ за нуждаещите се чрез благотворителни организации и други одобрени от държавите членки институции. Други приложения на изтеглените продукти се осъществяват като алтернатива на безплатното разпределяне.
Обща организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури	Регламент (ЕС) № 1379/2013	Член 34, параграф 2 относно спазването на общите стандарти за предлагане на пазара. Продуктите от риболов, които не отговарят на общите стандарти за предлагане на пазара (включително минималните референтни размери за опазване), не могат да се предоставят за пряка консумация от човека. Разрешени са и други видове употреба.
Общи правила за контрол на политиката в областта на рибарството	Регламент (ЕО) № 1224/2009	С член 58 се въвеждат специални изисквания за проследяемост, които се прилагат за продуктите от риболов и аквакултури.
Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD)	Регламент (ЕС) № 223/2014	— Оперативна програма на FEAD може да предвижда финансиране за дарения на храни, при които храната се дарява безвъзмездно на партньорска организация (публичноправна организация или организация с нестопанска цел). — Разходите за събирането на дарената от дарителя храна и за нейното транспортиране, съхраняване и разпределяне на най-нуждаещите се лица може да бъдат покрити със средства от FEAD. — Може да бъдат подкрепени и дейности за повишаване на осведомеността сред потенциалните дарители на храни.

(¹) Включени в списъка с насоки (виж стр. 165), който е достъпен на адрес: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Схема за вземане на решения: Трябва ли да спазвам Регламент (ЕО) № 853/2004 в качеството си на търговец на дребно, който доставя на благотворителна организация/хранителна банка, или в качеството си на благотворителна организация/хранителна банка?

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Обменен курс на еврото ⁽¹⁾

24 октомври 2017 година

(2017/С 361/02)

1 евро =

Валута	Обменен курс	Валута	Обменен курс		
USD	шатски долар	1,1761	CAD	канадски долар	1,4875
JPY	японска йена	133,95	HKD	хонконгски долар	9,1803
DKK	датска крона	7,4433	NZD	новозеландски долар	1,7008
GBP	лира стерлинг	0,89303	SGD	сингапурски долар	1,6023
SEK	шведска крона	9,6475	KRW	южнокорейски вон	1 327,81
CHF	швейцарски франк	1,1613	ZAR	южноафрикански ранд	16,1396
ISK	исландска крона		CNY	китайски юан рен-мин-би	7,8022
NOK	норвежка крона	9,3883	HRK	хърватска куна	7,5130
BGN	български лев	1,9558	IDR	индонезийска рупия	15 937,33
CZK	чешка крона	25,583	MYR	малайзийски рингит	4,9849
HUF	унгарски форинт	308,53	PHP	филипинско песо	60,801
PLN	полска злота	4,2403	RUB	руска рубла	67,6090
RON	румънска лея	4,6013	THB	тайландски бат	39,035
TRY	турска лира	4,3751	BRL	бразилски реал	3,8022
AUD	австралийски долар	1,5117	MXN	мексиканско песо	22,4841
			INR	индийска рупия	76,5790

⁽¹⁾ Източник: референтен обменен курс, публикуван от Европейската централна банка.

Приемане на Решение на Комисията относно нотификацията от страна на Чешката република за изменения преходен национален план, посочен в член 32, параграф 6 от Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността

(2017/C 361/03)

На 20 октомври 2017 г. Комисията прие Решение C(2017) 6985 на Комисията относно нотификацията от страна на Чешката република за изменения преходен национален план, посочен в член 32, параграф 6 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) ⁽¹⁾.

Посоченият документ е публикуван на следния адрес в интернет:
<https://circabc.europa.eu/w/browse/36205e98-8e7a-47d7-808d-931bc5baf6ee>

⁽¹⁾ ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17.

V

(Становища)

АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Покана за представяне на предложения за 2018 г. — ЕАС/А05/2017**Програма „Еразъм+“**

(2017/С 361/04)

1. Въведение и цели

Настоящата покана за представяне на предложения се основава на Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ за създаване на „Еразъм +“: програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, както и на годишните работни програми на „Еразъм+“ за 2017 г. и 2018 г. Програма „Еразъм+“ обхваща периода 2014—2020 г. Общите и конкретните цели на програма „Еразъм+“ са изброени в членове 4, 5, 11 и 16 от регламента.

2. Действия

Настоящата покана за представяне на предложения обхваща следните действия от програмата „Еразъм+“:

Ключово действие 1 (КД1) — Образователна мобилност за граждани

- Мобилност за граждани в областта на образованието, обучението и младежта
- Съвместни магистърски степени „Еразмус Мундус“

Ключово действие 2 (КД2) — Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики

- Стратегически партньорства в областта на образованието, обучението и младежта
- Алианси на познанията
- Секторни алианси на уменията
- Изграждане на капацитет в областта на висшето образование
- Изграждане на капацитет в областта на младежта

Ключово действие 3 (КД3) — Подкрепа за реформиране на политиката

- Структуриран диалог: срещи между младежи и лица, отговорни за вземането на решения в областта на младежта

Дейности „Жан Моне“

- Катедри „Жан Моне“
- Модули „Жан Моне“
- Центрове за високи постижения „Жан Моне“
- Подкрепа по инициативата „Жан Моне“ за сдружения
- Мрежи „Жан Моне“
- Проекти „Жан Моне“

⁽¹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50.

Спорт

- Партньорства за сътрудничество
- Малки партньорства за сътрудничество
- Европейски спортни събития с нестопанска цел

3. Допустимост

Всички публични или частни органи, които осъществяват дейност в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, могат да кандидатстват за финансиране по програма „Еразъм+“. Освен това групи от млади хора, които участват в работа с младежи, но не непременно в рамките на младежка организация, могат да кандидатстват за финансиране за образователна мобилност за млади хора и за специалисти, работещи с младежи, както и за стратегически партньорства в областта на младежта.

Следните държави по програмата могат да вземат пълно участие във всички действия по програма „Еразъм+“⁽¹⁾:

- държавите — членки на Европейския съюз,
- държавите от ЕАСТ/ЕИП: Исландия, Лихтенщайн и Норвегия,
- държави — кандидатки за членство в ЕС: Турция и бившата югославска република Македония.

Освен това някои действия по програмата „Еразъм+“ са отворени за участие за организации от държави партньори.

За повече подробности относно реда и условията за участие, моля, направете справка с ръководството за програма „Еразъм+“.

За британски заявители: Моля, имайте предвид, че критериите за допустимост трябва да бъдат изпълнени през целия период на усвояване на безвъзмездните средства. Ако Обединеното кралство се оттегли от ЕС по време на периода на предоставяне на безвъзмездни средства, без да е сключило споразумение с ЕС, гарантиращо по-специално, че британските заявители продължават да отговарят на условията за допустимост, финансирането от ЕС за Вас ще престане (но същевременно можете да продължите да участвате, когато е възможно) или от вас ще бъде изискано да напуснете проекта.

4. Бюджет и продължителност на проектите

Изпълнението на тази покана за представяне на предложения е обвързано със следните условия:

- наличието на бюджетните кредити, предвидени в проектобюджета за 2018 г., след приемането на бюджета за 2018 г. от бюджетния орган или, ако бюджетът не е приет — наличието на бюджетните кредити, предвидени в системата на временните суми от една дванадесета,
- Европейският законодателен орган да приеме без никакви съществени изменения многогодишните индикативни програми (МИП) за периода 2018—2020 г.

Общият бюджет, предвиден за настоящата покана за представяне на предложения, възлиза на 2 490,9 милиона евро:

Образование и обучение:	2 253,2 милиона	евро ⁽²⁾
Младеж:	188,2 милиона	евро
„Жан Моне“:	12,1 милиона	евро
Спорт:	37,4 милиона	евро

Общият бюджет, предвиден за поканата за представяне на предложения, и неговото разпределение са индикативни и могат да бъдат изменени, при условие че бъде прието изменение на годишните работни програми за „Еразъм+“. Потенциалните кандидати се приканват да правят редовна справка с годишните работни програми за „Еразъм+“ и техните изменения, публикувани на адрес:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm

по отношение на наличния бюджет за всяко действие, обхванато от поканата.

⁽¹⁾ Дейностите по инициативата „Жан Моне“ са отворени за организации от цял свят.

⁽²⁾ Тази сума включва средствата за международното измерение на висшето образование (общо 328 милиона евро).

Размерът на предоставените безвъзмездни средства, както и продължителността на проектите варират в зависимост от фактори като вида на проекта и броя на участващите партньори.

5. Срок за подаване на заявленията

Всички срокове за подаване на заявления, посочени по-долу, приключват в 12:00 ч. (на обяд), брюкселско време.

Ключова дейност 1	
Мобилност за граждани в областта на младежта	1 февруари 2018 г.
Мобилност за граждани в областта на младежта	1 февруари 2018 г.
Мобилност за граждани в областта на професионалното образование и обучение, училищното образование и образованието за възрастни	1 февруари 2018 г.
Мобилност за граждани в областта на младежта	26 април 2018 г.
Мобилност за граждани в областта на младежта	4 октомври 2018 г.
Съвместни магистърски степени „Еразмус Мундус“	15 февруари 2018 г.
Ключова дейност 2	
Стратегически партньорства в областта на младежта	1 февруари 2018 г.
Стратегически партньорства в областта на образованието и обучението	21 март 2018 г.
Стратегически партньорства в областта на младежта	26 април 2018 г.
Стратегически партньорства в областта на младежта	4 октомври 2018 г.
Алианси на познанията	28 февруари 2018 г.
Секторни алианси на уменията	28 февруари 2018 г.
Изграждане на капацитет в областта на висшето образование	8 февруари 2018 г.
Изграждане на капацитет в областта на младежта	8 март 2018 г.
Ключова дейност 3	
Срещи между младежи и лица, отговорни за вземането на решения в областта на младежта	1 февруари 2018 г. 26 април 2018 г. 4 октомври 2018 г.
Действия по инициативата „Жан Моне“	
Катедри, модули, центрове за върхови постижения, подкрепа за институции и сдружения, мрежи, проекти	22 февруари 2018 г.
Действия в областта на спорта	
Партньорства за сътрудничество	5 април 2018 г.
Малки партньорства за сътрудничество	5 април 2018 г.
Европейски спортни събития с нестопанска цел	5 април 2018 г.

За по-подробни указания относно подаването на заявления, моля, направете справка с ръководството за програма „Еразъм+“.

6. Пълна информация

Подробните условия на настоящата покана за представяне на предложения, включително приоритетите, можете да намерите в ръководството за програма „Еразъм+“ на следния адрес в интернет:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_bg

Ръководството за програма „Еразъм+“ представлява неразделна част от настоящата покана за представяне на предложения и посочените в него условия за участие и финансиране се прилагат в пълна степен към настоящата покана.

ПРОЦЕДУРИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА
НА КОНКУРЕНЦИЯТА

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Известие на вниманието на икономическите оператори — Нов цикъл искания за суспендиране на автономните мита от Общата митническа тарифа за определени промишлени и селскостопански продукти

(2017/C 361/05)

Уведомяваме икономическите оператори, че Комисията е получила искания съгласно административните процедури, предвидени в Съобщението на Комисията относно суспендирането на автономни мита и относно автономните тарифни квоти (2011/C 363/02) ⁽¹⁾ за цикъла през юли 2018 г.

Списъкът на продуктите, за които е поискано суспендиране на митото, вече може да бъде намерен на тематичния интернет сайт на Комисията (Eurora), посветен на митническия съюз ⁽²⁾.

Уведомяваме икономическите оператори също така, че срокът за представяне на възражения пред Комисията, чрез националните администрации, срещу новите искания е 12 декември 2017 г., датата на втората насрочена среща на Групата по икономически тарифни въпроси.

Препоръчваме на заинтересуваните оператори да проверяват редовно списъка, за да бъдат информирани за статуса на исканията.

Повече информация за процедурата по суспендиране на автономни тарифни мита има на интернет сайта Eurora:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/suspensions/index_en.htm

⁽¹⁾ ОВ С 363, 13.12.2011 г., стр. 6.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/susp/susp_home.jsp?Lang=bg&Screen=0&ContextPath=

Предварително уведомление за концентрация
(Дело M.8644 — AXA/NN Group/Portfolio)
Дело кандидат за опростена процедура
(текст от значение за ЕИП)
(2017/C 361/06)

1. На 17 октомври 2017 г. Комисията получи уведомление за планирана концентрация в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾.

Настоящото уведомление засяга следните предприятия:

- предприятие Lindisfarne S.L. (Испания), принадлежащо към групата AXA SA („AXA“, Франция),
- предприятие ESI One SARL (Франция), принадлежащо към групата AXA,
- предприятие Alterimmo Europe SARL (Франция), принадлежащо към групата AXA,
- предприятие REI Spain B.V. (Нидерландия), принадлежащо към групата NN Group N.V. („NN“, Нидерландия),
- Portfolio (Испания).

AXA и NN придобиват непряко по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от Регламента за сливанията съвместен контрол над портфолио от активи, разположени в Испания (Portfolio).

Концентрацията се извършва посредством покупка на дялове (акции).

2. Търговските дейности на въпросните предприятия са:

- за предприятие Lindisfarne SL: управлява недвижимо имущество, което притежава пряко, и дъщерни дружества, притежаващи недвижимо имущество, които то притежава в Испания,
- за предприятие ESI One SARL: притежава портфейли от недвижимо имущество/недвижими имоти,
- за предприятие Alterimmo Europe SARL: притежава портфейли от недвижимо имущество/недвижими имоти,
- за предприятие REI Spain B.V.: придобива, притежава, управлява и се разпорежда с недвижимо имущество и други активи, които могат да бъдат източник на доход, провежда или участва в управлението на други предприятия или предприятия със сходни цели и предоставя гаранции и сигурност на други дружества от групата и от името на трети страни,
- за Portfolio: то се състои от 34 студентски жилища в над 17 града в Испания.

3. След предварително проучване Комисията констатира, че сделката, за която е уведомена, би могла да попадне в приложното поле на Регламента за сливанията. Въпреки това Комисията си запазва правото на окончателно решение по тази точка.

В съответствие с Известието на Комисията относно опростена процедура за разглеждане на някои концентрации съгласно Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽²⁾ следва да се отбележи, че това дело би могло да бъде разгледано по процедурата, посочена в Известието.

4. Комисията приканва заинтересованите трети страни да представят евентуалните си забележки по планираната сделка.

Забележките трябва да бъдат получени от Комисията не по-късно от 10 дни след датата на настоящата публикация. Моля, винаги посочвайте следния референтен номер:

M.8644 — AXA/NN Group/Portfolio.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1 („Регламент за сливанията“).

⁽²⁾ ОВ С 366, 14.12.2013 г., стр. 5.

Забележки могат да се изпращат до Комисията по факс, по електронна поща или по пощата. Моля, използвайте координатите за връзка по-долу:

Електронна поща: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Факс +32 22964301

Пощенски адрес:

European Commission
Directorate-General Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Предварително уведомление за концентрация
(Дело M.8518 — MDP/HPS/Nevada/Towergate)
Дело кандидат за опростена процедура
(текст от значение за ЕИП)
(2017/С 361/07)

1. На 18 октомври 2017 г. Комисията получи уведомление за планирана концентрация в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾.

Настоящото уведомление засяга следните предприятия:

- предприятие HPS Investment Partners, LLC („HPS“, САЩ),
- предприятие Ardonagh Group Limited („Ardonagh“, Обединено кралство), под контрола на HPS,
- предприятие Madison Dearborn Partners, LLC („MDP“, САЩ),
- предприятие Nevada Investment Holdings 2 Limited („Nevada 2“, Кайманови острови), под контрола на MDP.

HPS и MDP придобиват по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от Регламента за сливанията съвместен контрол над предприятията Ardonagh (в това число Towergate) и Nevada 2.

Концентрацията се извършва посредством покупка на ценни книжа.

2. Търговските дейности на въпросните предприятия са:

- за предприятие HPS: инвестиционно дружество със седалище в САЩ, което инвестира в широк спектър от промишлени отрасли, включително застрахователни брокерски дружества;
- за предприятие Ardonagh: контролира Towergate Insurance Limited („Towergate“), Autonet Insurance Services Ltd („Autonet“), Price Forbes & Partners Limited („Price Forbes“), Ryan Direct Group („RDG“) и Chase Templeton Limited („Chase Templeton“). Всички тези субекти са застрахователни брокерски дружества с дейност главно в сектора на застраховането, различно от животозастраховане, в Обединеното кралство;
- за предприятие MDP: дружество за частни капиталови инвестиции със седалище в САЩ, което инвестира в широк спектър от промишлени отрасли, включително застрахователни брокерски дружества;
- за предприятие Nevada 2: частно холдингово дружество със седалище на Каймановите острови, учредено като дружество с инвестиционна цел от MDP и HPS, което притежава The Broker Network Limited и Countrywide Insurance Management Limited (наричани заедно „Broker Network“). Broker Network е брокерска платформа от Обединеното кралство за малки местни и независими застрахователни брокери, предлагаща търговски и лични застраховки в Обединеното кралство.

3. След предварително проучване Комисията констатира, че сделката, за която е уведомена, би могла да попадне в приложното поле на Регламента за сливанията. Въпреки това Комисията си запазва правото на окончателно решение по тази точка.

В съответствие с Известието на Комисията относно опростена процедура за разглеждане на някои концентрации съгласно Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽²⁾ следва да се отбележи, че това дело би могло да бъде разгледано по процедурата, посочена в Известието.

4. Комисията приканва заинтересованите трети страни да представят евентуалните си забележки по планираната сделка.

Забележките трябва да бъдат получени от Комисията не по-късно от 10 дни след датата на настоящата публикация. Моля, винаги посочвайте следния референтен номер:

M.8518 — MDP/HPS/Nevada/Towergate

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1 (Регламент за сливанията).

⁽²⁾ ОВ С 366, 14.12.2013 г., стр. 5.

Забележки могат да се изпращат до Комисията по факс, по електронна поща или по пощата. Моля, използвайте координатите за връзка по-долу:

Електронна поща: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Факс +32 22964301

Пощенски адрес:

European Commission
Directorate-General Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Предварително уведомление за концентрация**(Дело M.8671 — BP/Bridas/Axion)****Дело кандидат за опростена процедура****(текст от значение за ЕИП)**

(2017/C 361/08)

1. На 19 октомври 2017 г. Комисията получи уведомление за планирана концентрация в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾.

Настоящото уведомление засяга следните предприятия:

- предприятие BP plc (Обединено кралство),
- предприятие Bridas Corporation (Британски Вирджински острови), под съвместния контрол на Bridas Energy Holdings Ltd и China National Offshore Oil Corporation,
- предприятие Axion Energy Holding SL (Испания), понастоящем под едноличния контрол на Bridas Corporation.

Предприятие BP plc („BP“) и Bridas Corporation („Bridas“) придобиват по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от Регламента за сливанията съвместен контрол над предприятие Axion Energy Holding SL („Axion“).

Концентрацията се извършва посредством покупка на дялове (акции).

2. Търговските дейности на въпросните предприятия са:

- за предприятие BP: извършва дейност на пазарите за проучване, добив и предлагане на пазара на суров петрол и природен газ, дейности за рафиниране, предлагане и превоз на петролни продукти, нефтохимични продукти и свързаните с тях продукти, както и в областта на алтернативните енергийни източници;
- за предприятие Bridas: извършва непряко дейност по проучване, разработване, добив, превоз и предлагане на пазара на суров нефт и природен газ, предлагане на пазара и превоз на петролни продукти, добив, обработка, преработка и разпределение на природен газ и производство на електроенергия, сондажни услуги и рафиниране, производство и продажба на горива, смазочни материали и свързани с тях деривативни нефтохимическите продукти;
- за предприятие Axion: извършва дейност за рафиниране на суров нефт и продажба на петролни продукти и неговите производни в Аржентина, Уругвай и в Парагвай.

3. След предварително проучване Комисията констатира, че сделката, за която е уведомена, би могла да попадне в приложното поле на Регламента за сливанията. Въпреки това Комисията си запазва правото на окончателно решение по тази точка. В съответствие с Известието на Комисията относно опростена процедура за разглеждане на някои концентрации съгласно Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽²⁾ следва да се отбележи, че това дело би могло да бъде разгледано по процедурата, посочена в Известието.

4. Комисията приканва заинтересованите трети страни да представят евентуалните си забележки по планираната сделка.

Забележките трябва да бъдат получени от Комисията не по-късно от 10 дни след датата на настоящата публикация. Моля, винаги посочвайте следния референтен номер:

M.8671 — BP/Bridas/Axion

Забележки могат да се изпращат до Комисията по факс, по електронна поща или по пощата. Моля, използвайте координатите за връзка по-долу:

Електронна поща: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Факс +32 22964301

Пощенски адрес:

European Commission
Directorate-General Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1 (Регламент за сливанията).

⁽²⁾ ОВ С 366, 14.12.2013 г., стр. 5.

ДРУГИ АКТОВЕ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Публикация на заявление за изменение съгласно член 50, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни

(2017/С 361/09)

Настоящата публикация предоставя право на възражение срещу заявлението в съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ИЗМЕНЕНИЕ, КОЕТО НЕ Е НЕСЪЩЕСТВЕНО, В ПРОДУКТОВАТА СПЕЦИФИКАЦИЯ НА ЗАЩИТЕНИ НАИМЕНОВАНИЯ ЗА ПРОИЗХОД/ЗАЩИТЕНИ ГЕОГРАФСКИ УКАЗАНИЯ

Заявление за одобрение на изменение в съответствие с член 53, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1151/2012

„LAGUIOLE“

ЕС №: PDO-FR-0120-AM05 — 5.4.2017

ЗНП (X) ЗГУ ()

1. Група заявител и законен интерес

Syndicat de défense et de gestion du Fromage de Laguiole
Route de Chaudes-Aigues
12210 Laguiole
FRANCE

Тел. +33 565444751
Факс +33 565444757
Електронна поща: contact@fromagedelaguiole.fr

Групата се състои от производители и преработватели на „Laguiole“, които, като такива, имат законен интерес да подадат заявлението за изменение.

2. Държава членка или трета държава

Франция

3. Рубрика от спецификацията на продукта, която подлежи на изменение/изменения

- Наименование на продукта
- Описание на продукта
- Географски район
- Доказателство за произход
- Метод на производство
- Връзка
- Етикетиране
- Друго: контрол

4. Вид на изменението/измененията

- Изменение на продуктовата спецификация на регистрирано ЗНП или ЗГУ, което не следва да се квалифицира като несъществено в съответствие с член 53, параграф 2, трета алинея от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

⁽¹⁾ ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1.

- Изменение на продуктова спецификация на регистрирано ЗНП или ЗГУ, за което не е публикуван единен (или равностоен на него) документ, което не следва да се квалифицира като несъществуващо в съответствие с член 53, параграф 2, трета алинея от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

5. Изменение/изменения

Рубрика „Географски район“

Географският район се разширява така, че да включва общините Buisson, Saint-Juéry и Saint-Chély-d'Archer, в департамент Lozère. Тези общини са разположени непосредствено до сегашния географски район и имат характеристики, подобни на тези на общините, включени в географския район. Тяхното включване в географския район следователно не променя връзката с произхода.

Списъкът на общините, които съставят географския район, се актуализира след сливането на няколко общини, като периметърът остава същият. По този начин новата община Argences en Aubrac обединява бившите общини Alruech, Graissac, Lacalm, La Terrisse, Sainte-Geneviève-sur-Argence и Vitrac-en-Viadène. Новата община Saint Geniez d'Olt et d'Aubrac обединява бившите общини Aurelle-Verlac и Saint-Geniez-d'Olt. Новата община Banassac-Canilhac обединява бившите общини Banassac и Canilhac. В случаите, когато бившите общини са били включени само отчасти в географския район, само съответните части на новите общини се включват в географския район.

Най-сетне, в единния документ кантоните се заменят със списъка на общините, които ги съставляват чрез включване на представените по-горе изменения.

Друго

В рубриката „Координати на контролните органи“ данните за контролния орган са заменени с тези на компетентния контролен орган с цел да се избегне изменение на спецификацията в случай на промяна на контролния орган.

ЕДИНЕН ДОКУМЕНТ

„LAGUIOLE“

ЕС №: PDO-FR-0120-AM05 — 5.4.2017

ЗНП (X) ЗГУ ()

1. Наименование (наименования)

„Laguiole“

2. Държава членка или трета държава

Франция

3. Описание на селскостопанския продукт или храната

3.1. Вид продукт

Клас 1.3 Сирена

3.2. Описание на продукта, за който се отнася наименованието в точка 1

„Laguiole“ е сирене от краве мляко със суха кора, с пресована, неподложена на термична обработка вътрешност, с цилиндрична форма, съдържание на мазнини най-малко 45 грама на 100 грама сирене след пълна дехидрация и съдържание на сухо вещество не по-малко от 58 g на 100 g сирене.

„Laguiole“ е във формата на цилиндър с диаметър от 30 до 40 cm, съотношение височина/диаметър между 0,8 и 1 и тегло от 20 до 50 kg.

Процесът на зреене продължава поне четири месеца, считано от датата на подсирването.

Цветът на вътрешността варира от слонова кост до сламеноожълта, а кората е беззникава до светлосива, като в процеса на зреене може да стане светлокафява до гранитеносива.

Неговият млечен вкус е от среден до интензивен (в зависимост от степента на зрялост), балансиран със специфичен и нюансиран аромат, който варира от свежо сено до сух лешник, и се отличава с устойчивост при консумация, подсилена от особеностите на производството от сурово мляко.

3.3. Фуражи (само за продукти от животински произход) и суровини (само за преработени продукти)

Основната хранителна дажба на млекодайното стадо се осигурява от фуражи с произход от географския район. Единственият разрешен груб фураж се състои от местната флора на естествените ливади и постоянните пасища, както и от бобови и фуражни треви, отглеждани на временни пасища. Забранено е наличието на царевичен силаж, силажирано и балирано сено и всякакъв друг фураж, консервиран чрез мокра преработка.

През периодите на наличност на трева, когато климатичните условия позволяват, основната хранителна дажба на млекодайното стадо се състои главно от тревна паша в течение на минимален кумулативен годишен период от 120 дни. През този период дажбата фураж в допълнение към дажбата тревна паша не може да надвишава 3 kg сухо вещество дневно на млечна крава, като средна стойност за стадото и през периода на паша.

Допустимото количество допълващ фураж в основната хранителна дажба е ограничено до 6 kg дневно на крава в период на лактация, като средна стойност за всички млекодайни крави в период на лактация, за цялата година. Произходът от съответния географски район не е задължителен за допълващите фуражи, доколкото районът не разполага с достатъчни земеделски ресурси.

При храненето на животните са разрешени само растения, странични продукти и допълващи фуражи, получени от продукти, които не са генетично модифицирани.

В допълващото хранене на млекодайното стадо са разрешени само суровините и добавките, конкретно изброени за целта в списък.

„Laguiole“ се произвежда изключително от сурово пълномаслено краве мляко, което не е било подложено на преработка с цел коригиране на съдържанието на белтъчини и мазнини. Забранена е физическата обработка.

Млякото, използвано за производството на „Laguiole“, трябва да е добито от млекодайни стада, съставени само от крави от породите „френска Симентал“ (код 35) или „Обрак“ (код 14), или от животни със сертифициран произход, получени при кръстосване на тези две породи. Що се отнася до животните, продукт на кръстосване, след първото поколение животни в стадото се допускат само животни, продукт на кръстосване с мъжки екземпляр от породата „Обрак“ (код 14).

3.4. Специфични етапи на производството, които трябва да бъдат осъществени в определения географски район

Производството на млякото, производството и зреенето на сиренето се извършват в географския район.

3.5. Специфични правила за рязане, настъргване, опаковане и др. на продукта, за който се отнася регистрираното наименование

Продажбата на настъргано „Laguiole“ е забранена.

„Laguiole“ може да се продава опаковано на малки разфасовки. Когато сиренето се продава в предварително пакетирани разфасовки, късовете трябва непременно да притежават поне една страна с характерната за наименованието коричка, с изключение на малките разфасовки от по-малко от 70 грама.

3.6. Специфични правила за етикетирание на продукта, за който се отнася регистрираното наименование

Върху етикета на сиренето трябва да фигурира:

- името на наименованието за произход, изписано с букви с размер, равен най-малко на две трети от размера на най-големите букви, фигуриращи върху етикета;
- логото за ЗНП на Европейския съюз.

Разрешено е използването на означението „bignon“ (мандра) върху етикетите, рекламата, фактурите или търговските документи при следните условия: обозначението „bignon“ може да бъде поставяно само върху сирена, произведени от млякото на едно-единствено стадо в период на сезонна паша (от 25 май до 13 октомври), пасящо през въпросния период на ливади и пасища на височина над 1 000 метра. За да може да носи това обозначение, сиренето трябва да е произведено в сграда за производство на сирене в зоната на тези високи пасища, като там се преработва мляко само от едно-единствено стадо. Не се разрешава използването на модулни постройки или леки конструкции, като например дъсчени заслони.

Етикетът може да бъде заменен с печат, поставен върху самата кора, или с поставено върху нея парче муселинов плат с предварително отпечатано съдържание.

Идентификацията на продукта се осигурява също и от релефна шампа с изображение на бик от Laguiole и думата „Laguiole“, както и с идентификационен знак, поставен върху сиренето.

4. Кратко определение на географския район

Географският район граничи със следните общини или части от общини:

Департамент Aveyron: Общините Argences en Aubrac, Campouriez, Cantoin, Cassuéjols, Castelnau-de-Mandailles, Le Cayrol, Condom-d'Aubrac, Coubisou, Curières, Entraygues-sur-Truyère (десният бряг на река Lot и левият бряг на река Truyère нагоре по течението след сливането на реките Lot и Truyère), Espalion (десният бряг на река Lot), Estaing, Florentin-la-Capelle, Huparlac, Laguiole, Montézic, Montpeyroux, Le Nayrac, Pomayrols, Prades-d'Aubrac, Saint-Amans-des-Cots, Saint-Chély-d'Aubrac, Saint-Côme-d'Olt (десният бряг на река Lot), Saint Geniez d'Olt et d'Aubrac (десният бряг на река Lot), Saint-Laurent-d'Olt (десният бряг на река Lot), Saint-Symphorien-de-Thénières, Sainte-Eulalie-d'Olt (десният бряг на река Lot) и Soulagès-Bonneval.

Департамент Cantal: Общините Anterrieux, Chaudes-Aigues, Deux-Verges, Espinasse, Fridefont, Jabrun, Lieutadès, Maurines, Saint-Martial, Saint-Rémy-de-Chaudes-Aigues, Saint-Urcize и La Trinitat.

Департамент Lozère: Общините Aumont-Aubrac, Banassac-Canilhac (десният бряг на река Lot), Les Bessons, Brion, Le Buisson, Chauchailles, La Chaze-de-Peyre, La Fage-Montivernoux, La Fage-Saint-Julien, Fau-de-Peyre, Fournels, Grandvals, Les Hermaux, Malbouzon, Marchastel, Nasbinals, Noalhac, Prinsuéjols, Recoules-d'Aubrac, Saint-Chély-d'Apcher, Saint-Germain-du-Teil, Saint-Juéry, Saint-Laurent-de-Muret, Saint-Laurent-de-Veyrès, Saint-Pierre-de-Nogaret, Sainte-Colombe-de-Peyre, Les Salces, Termes и Trélans.

5. Връзка с географския район

Географският район се отличава с особености, свързани с естеството на почвата, климата, надморската височина и естествените граници, очертани от релефа. Почвите са богати на базалт и гранит. Разнообразният и суров климат се дължи на смесването на континенталните и планинските влияния от Оверн, където зимите са дълги, студени, ветровити и често снежни, и на въздушни маси от Юг, които носят топлина, обилни и проливни дъждове. В сърцето на географския район планините Обрак образуват хомогенен масив със средна надморска височина 1 000 m. Естествените граници на географския район на запад и на юг са реките Truyère и Lot. Почвено-климатичните условия и надморската височина в съчетание придават на пасищата забележителни качества, а именно разнообразна, ароматна и изобилна растителност. Предимно там се срещат характерни растения, богати на ароматни молекули (терпени), например растения от семействата *Apiaceae* (като планински див копър — *Meum athamanticum*), *Geraniaceae* (*Geranium sylvaticum*), съставни (*Achillea*, *Centaurea*) и устоцветни (*Prunella grandiflora*, *Thymus*).

Производството на сирене в този регион се отличава с дълбоки исторически традиции. През XII век монасите от абатствата Обрак и Боневал записват правилата за производство на „Laguiole“, с цел произведено през лятото мляко да може да се използва за изхранване на поклонниците през зимата. Стопанствата от околността възприемат тази традиция от тях. През 1897 г. производителите от планинските местности се обединяват в „Синдикат за продажби“, който през 1939 г. е преименуван в „Синдикат за защита“, а през 1961 г. е признато наименованието за произход.

В наши дни „Laguiole“ все така се произвежда от сурово пълномаслено мляко, добито от крави от породите „френска Симентал“ и „Обрак“, адаптирани към условията на околната среда в географския район (среднопланинските области), хранени основно с прясна трева и сено, произведени в географския район, без консервирани чрез мокра преработка фуражи и с минимални количества допълващ фураж. Генетичният подбор в рамките на тези породи е довел до повишено съдържание на белтъчини за сметка на мазнините в млякото, поради което полученото мляко се отличава с висок потенциал за производство на сирене. Начинът на хранене също допринася за това — чрез забраната за използване на царевичата като фураж, с което се цели да се ограничи съдържанието на мазнини в млякото.

„Laguiole“ се получава в резултат на продължително зреене в хладно (6 до 12 °C) и влажно избено помещение, като успехът на процеса зависи най-вече от конкретната производствена технология (включваща двукратно отцеждане в пресата за пите и поставяне в калъп с цел увеличаване на сухото вещество), както и от редовните грижи (триене и обръщане), част от специфичните знания и умения, съхранени в съответния географски район.

„Laguiole“ е сирене, произведено от сурово пълномаслено мляко, с голям размер на питите (от 20 до 50 kg). Неговата пресована неподложена на термична обработка сиренина се отличава с високо съдържание на сухо вещество — 58 % или повече. То се оставя да зрее в продължение на най-малко четири месеца.

Млечният му вкус е среден до интензивен (в зависимост от степента на зрялост), балансиран със специфичен и нюансиран аромат, който варира от свежо сено до сух лешник и се отличава с устойчивост при консумация.

Първоначално производството на мляко в географския район на „Laguiole“ е било със силно изразен сезонен характер. В действителност паралелният на бозането на телето млеконадой е бил възможен само когато, благодарение на естественото плодородие на почвите в географския район, изобилната растителност е позволявала да бъдат удовлетворени нуждите на животните. С цел да се съхрани това мляко и да се направи възможно неговото пренасяне, животновъдите от географския район са развили производството на дълготрайно сирене, произвеждано на пите с голям размер — „Laguiole“.

Тъй като сиренето се произвежда от пълномаслено мляко, трайността му е свързана с условията на млекодобив и на производство, които благоприятстват получаването на мляко с добър потенциал за производство на сирене, богато на белтъчини, но с ограничено съдържание на мазнини, податливо на интензивно отцеждане както в пресата за сирене, така и след поставянето в калъп, което прави възможно получаването на пресована неподложена на термична обработка сиренина с високо съдържание на сухо вещество.

Млечните крави от породите „френска Симентал“ и „Обрак“ са особено добре приспособени към местните условия на географския район. Благодарение на издръжливостта им е възможно пълноценното използване на потенциала на фуражите от географския район, като същевременно те понасят добре дългата и сурова зима. Фуражите, с които тези крави се хранят, са богати на ароматни растения, на които се дължи характерният аромат на млякото и, следователно, на произведеното от него „Laguiole“.

Производството от сурово мляко и дългият период на зреене при ниска температура са причина за типичните свойства на „Laguiole“, свързани с млечната флора на суровото пълномаслено мляко.

Препратка към публикуваната спецификация

(член 6, параграф 1, втора алинея от настоящия регламент)

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-eee5e8f9-73b8-403f-8ad2-db22ef109a27/telechargement

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG